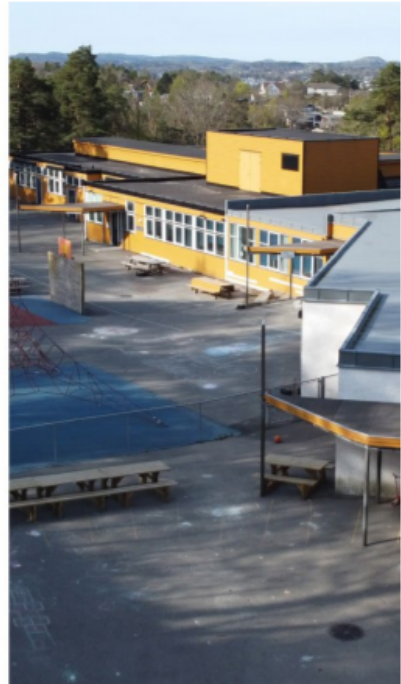

Alternativt kunnskapsgrunnlag skolestruktur Vesterøya

Ny skole Vesterøya - Endring av skolestruktur og nedleggelse av skoler Vesterøya, Ormestad og Framnes

Sandefjord 6. februar 2023
Helge Krossøy og Rolf H. Berg
på vegne av et stort flertall av innbyggerne på Vesterøya

Sammendrag

Sak 20/30736-57 vedrørende nedleggelse av Vesterøya, Framnes og Ormestad skole må avvises og dagens skolestruktur må videreføres. Beslutningsgrunnlaget og argumentasjon for storskole holder ikke mål og de økonomiske kalkyler er direkte feil. Saksunderlaget gir et inntrykk av at det er flere hundre millioner å spare på ny skole på tomt syd, mens **realiteten viser at det fort kan koste skattebetalerne 800 millioner ekstra i en 40 års periode å vedta ny skole på tomt syd.**

Sandefjord kommune har ansvarlig økonomiske styring som kjerneverdi. Politikere som har lest gjennom og satt seg inn i dette saksunderlaget kan ikke lukke øynene for det reelle kostnadsbildet og stemme ja til å legge ned tre skoler med kunnskapen vi nå besitter. Det vil være direkte uansvarlig.

Når man beslutter å legge ned tre nærskoler, bør kommunen være trygge på at de har en skoletomt som det kan bygges på. Det er så mange utfordringer med tomt syd at **kommunen må legge til grunn at det tar mange år før et eventuelt byggeprosjekt kan påstartes.** Det forutsettes blant annet ekspropriasjon av arealer fra minst 20 grunneiere, som alle vil kjempe til siste instans. Og siden det finnes alternative tomter så står heller ikke Sandefjord kommune spesielt sterkt i en ekspropriasjonssak.

I denne saken og vedtaket slåss de folkevalgte mot innbyggerne de er valg til å representere. Hele 82% av innbyggerne i Varden skolekrets svarte i Infacts meningsmåling juni 2021 at de ønsker å beholde sine nærskoler. Det virker ikke som politikerne har tatt dette faktum inn over seg. Det snakkes om det tause flertall, men dette flertallet merker vi lite til på Vesterøya. Et vedtak om nedleggelse av skolen nå rett før valget vil innebære at mange i kommunen vår vil få svekket tillit til vårt lokaldemokrat og politikere. Sandefjords største investering og nedleggelse av skoler kan ikke gjøres uten politisk mandat, og det foreligger som kjent ikke i denne saken.

Oppsummering av vurderingskriterier for barnas beste og klima/bærekraft viser at nærskoler kommer klart best ut i tilfellet Vesterøya. I flere av vurderingskriteriene finnes det ikke forskning som understøtter meningene til lokalpolitikere. Forskning og Sandefjord kommunes egen skolebidragsindikator viser at det ikke er holdepunkter for å konkludere med at store skoler i seg selv bidrar mer til elevenes læring enn mindre skoler.

Oppsummert har vi tre grunner, der hver enkelt grunn i seg selv burde være tilstrekkelig, for at saken om nedleggelse av tre skoler må avvises.

1. Ny storskole på tomt syd kan koste 800 millioner mer enn rehabilitering av nærskoler når vi inkluderer alle kostnader.
2. Nedleggelse av skoler kan ikke vedtas før kommunen med sikkerhet vet at man har en alternativ tomt tilgjengelig.
3. Partier og politikere som stemmer for nedleggelse av tre skoler kan ikke gjøre det uten å vite at de er valgt på et mandat for å gjøre nettopp det.

Innhold

Sammendrag	2
Innhold	3
Innledning	4
Hvorfor engasjerer vi oss mot storskole på Vesterøya?	4
Formålet med dokumentet	4
Beslutningsunderlag nærskoler kontra ny storskole	5
Kommunens saksutredning	5
Vurderingskriterier	5
1 Barnas beste	6
2 Økonomi	11
Sandefjord kommunes kalkyle i beslutningsunderlag	11
Grovkalkyle A med spesifiserte kostnadselementer	12
Grovkalkyle B med modell fra sammenlignbar kommune	18
Driftskostnader - Personal og forvaltning, drift og vedlikehold	20
Oppsummert - ny skole på tomt syd - merkostnad på minst 800 millioner	21
3 Klima, bærekraft, natur og lokalmiljø	21
Risikovurdering	25
Alternative løsninger som ikke er vurdert	28
Oppsummering alle vurderingskriterier	31
Tillegg etter publisering 06.02.2023 i dette kapittel	34
16.02.2023: Våre kommentar til tillegg/notat "Utfyllende opplysninger vedrørende KST-sak 015/23"	34
Detaljerte kommentarer til nytt saksframlegg	35
Det viktigste mangler fortsatt	36
Kommentar til Egebergs feilaktige uttalelser i SB digital 11.02	40
Leserinnelegg 13.02: Derfor bør sak om nedleggelse skoler Vesterøya avvises	40
Erfaring i Horten viser at Sandefjord har feilkalkulert	42
MÅ LESES - uttalelser fra de som har deltatt i prosjektene	44

Innledning

Hvorfor engasjerer vi oss mot storskole på Vesterøya?

Hvorfor orker så mange å bruke så mye tid på å kjempe mot storskole på Vesterøya? Jo, det er hovedsakelig to grunner til det: (1) 82% i Varden skolekrets ønsker å beholde sine nærskoler ([InFact juni 2021](#)¹) og (2) det er ikke funnet en egnet skoletomt. Dessverre opplever flesteparten av innbyggerne på Vesterøya, som faktisk skal leve med og være brukere av ny skole, seg overkjørt i denne saken.

Politikerne FOR storskole sier at det vekkes mye følelser ved nedleggelse av skoler. Og at det typisk er de som er MOT endringer som engasjerer seg, mens de som er for storskole forholder seg tause. Er dette virkeligheten?

Vi kjemper alle for barnas beste, det tror vi også, uansett hvilket standpunkt man har rundt storskole. Våre politikere er redelige, engasjerte innbyggere som bruker mye av sin fritid på knallhard jobb for innbyggernes beste! De har makt til å gjennomføre store samfunnsendringer, men for at lokaldemokratiet skal fungere må de største endringene og investeringene i kommunen ha støtte blant et flertall av innbyggerne.

Vi ønsker ikke at respekten for våre folkevalgte skal svekkes, lokaldemokratiet er en viktig bærebjelke i vårt kjære land. Så hvem er vi og hvem representerer vi?

- Vi er en tverrfaglig gruppe med erfaring innenfor skoleledelse, skole, helse og kommunale byggeprosjekter, kommunal ledelse, idrett og kultur, bedriftsledelse, m.m. Erfaringer som kan komme til nytte og bør lyttes til.
- Et stort flertallet av lærerne Framnes, Vesterøy og Ormestad som ønsker at nærskolene skal bestå om de fikk velge, [leserinnlegg SB 30.01.2022](#).
- Vi har positive erfaringer med egne barns skolegang, fartstid i FAU og vi møter barna daglig det er snakk om i idretts- og kultursammenheng etter skoletid.
- Saksgrunnlaget fra administrasjonen fremstår som ensidig for storskole og vi ønsker at dere som politikere tar opplyste beslutninger, og forstår at vi faktisk har flere alternativer.

Formålet med dokumentet

Formålet med dette dokumentet er å belyse de feil og mangler vi opplever i saksdokumentet når det gjelder bærebjelkene i beslutningen - barnas beste, økonomi og bærekraft. Det finnes mange vellykkede eksempler på fornyelse av nærskoler andre steder i landet (les: Stavern, Nykirke / Fagerheim, Lillestrøm / Vesterskaun, osv.).

¹ Meningsmåling - InFact automatisk telefonintervju - utført 15. juni 2021 med 1006 respondenter over 18 år fordelt på alder, kjønn og geografi i gamle Sandefjord kommune. [Se resultatene her](#).

Poenget nå er at vedtak i skolesaken må fattes på mest mulig korrekt grunnlag. Risikoen med å vedta store saker på ukorrekt eller dårlig underbygd grunnlag, er at da kommer sakene som oftest tilbake med kraftig, negativ rekyleffekt. Et prosjekt med mange og betydelige risiki kan bli en politisk skandale og hengemyr, både når det gjelder tid og penger. Da hjelper det lite å vise til hvor mange vedtak som tidligere er fattet, eller hvor mange år saken har versert i ulike organer.

I kommunens saksdokumenter for nedleggelse av Framnes, Vesterøya og Ormestad til fordel for en ny storskole har administrasjonen fått det til å virke som storskole er mest fordelaktig på alle vurderingspunkter. Saksunderlaget oppleves dessverre ensidig og med flere viktige feil og mangler. Konsekvensen er at dere politikere nå står i fare for å fatte et vedtak på et beviselig sviktende grunnlag.

Vi ønsker i dette saksunderlaget å forsøke å sammenligne “epler med epler” samt analysere de feil og mangler som gjør at saksunderlaget fremstår som farlig misvisende.

Beslutningsunderlag nærskoler kontra ny storskole

Kommunens saksutredning

Kommunen skriver i saksunderlaget at hensikten med arbeidet for med skolestruktur er å (*sitat*):

1. *Bidra til å sikre et profesjonelt barnehage- og skoletilbud, og et godt arbeids-og læringsmiljø for alle.*
2. *Realisere anlegg som gir bedre samsvar mellom pedagogiske krav og bygningsmessig utforming.*
3. *Styrke barnehager og skoler som positive, moderne organisasjoner som kan tilpasses nye nasjonale krav og føringer.*
4. *Sikre en driftsprofil som gjør Sandefjord kommune bærekraftig også for fremtidige generasjoner.*

Vurderingskriterier

Kommunen skriver videre om de vurderinger som er gjort (*sitat*):

“Tiltaket om å legge ned tre skoler og erstatte dem med en, er vurdert ut fra de tre bærekraftsdimensjonene, sosial, klimamessig og økonomisk bærekraft. Når det gjelder sosial bærekraft, knyttes dette ofte til trygghet, tillit, tilhørighet og tilgjengelighet. De fire T’ene som beskriver sosial bærekraft ligger til grunn for trivsel og læring.”

Oversetter vi dette har vi tre hoveddimensjoner som må veies opp mot hverandre for hvilken skolestruktur som er best.

1. **Barnas beste** (sosial bærekraft og de fire T'ene) - hva betydning av skolens størrelse og lokalisering for læring og trivsel?
2. **Økonomi** - hvor det mye koster å sette de tre skolene i stand slik at de imøtekommer dagens undervisningskrav samt forvaltning, drift og vedlikehold av skolene?
3. **Klima og bærekraft** - hva er mest klimavennlig av å bygge en ny skole eller rehabilitere de tre eksisterende skolene?

Vi er alle enige om at vi ønsker moderne og universelt utformede skolebygg tilpasset fremtidens læring. Men vi er uenige om hva som er barnets beste, hvor store skolene bør være, plassering av skolene samt miljømessige og økonomiske vurderinger ved å legge ned 8 skoler og erstatte disse med tre nye skoletomter og skolebygg.

Følgelig handler det om hvilken skolestruktur vi ønsker ha i Sandefjord.

- Er det noen øvre grense for hvor store skoler vi ønsker i Sandefjord?
- Hvor er det gunstig å plassere fremtidige skoler?
- Er bærekraftsmålene viktige for valg av skolestruktur? Eller sagt på en annen måte, skal vi tilby tjenester nær folk bor i fremtiden, der det er mulig?
- Hvor lang skolevei bør gjennomsnittlig skolevei være og hvor stor andel av elevene ønsker vi skal kunne gå eller sykle til skolen?

1 Barnas beste

Et stort flertall av lærerne på de tre skolene er enige om at dersom vi fikk velge, ville nærskolene bestå. Vi ønsker oss tre oppgraderte skoler, på Framnes, Vesterøy og Ormestad. [Leserinnlegg i Sandefjords blad 30.01.2022.](#)

I Sandefjord kommune regnes skoler som små når de har under 300 elever. Gjennomsnittsstørrelsen på en grunnskole i Norge i dag er 230 elever. Skolestørrelsen på barnetrinnet i Sandefjord kommune varierer fra 57 elever ved Ramsum skole til 386 elever ved Haukerød skole. Vi har syv skoler som er ca. 100 - 150 elever i dag; Fevang, Helgerød, Høyjord, Ormestad, Unneberg, Vennerød og Vesterøy.

Direkte utdrag/sitater fra saksunderlaget til kommunen er skrevet i kursiv nedenfor.

1.a) Skolestørrelse og samsvar læringsutbytte - nøytral

Skolestørrelse (kommunens saksunderlag i kursiv)

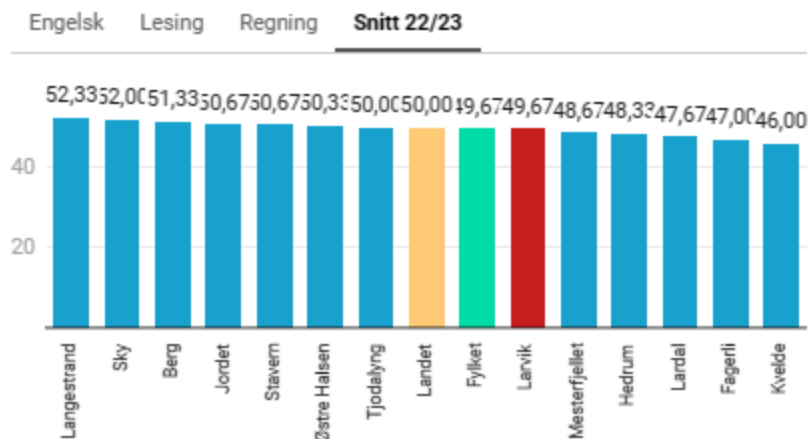
“Justerer en for utdanningsnivå i befolkningen finner forskerne ikke en direkte sammenheng mellom elevprestasjoner ved små og store skoler. I henhold til forskningsrapporten ser det ut til at det som skiller kommuner kvalitativt synes å være en mer sentralisert skolestruktur kombinert med at kommunen er opptatt av skolekvalitet, herunder lærerkvalitet, resultatansvar og elevinnsats, og utøver et aktivt eierskap. Annen forskning finner heller ikke det er grunnlag for å konkludere med at det er en direkte sammenheng mellom skolestørrelse og faglig fremgang for elevene.

Ser vi på skolebidragsindikatorerne for Sandefjord kommune finner vi at ni av de tolv «små» skolene (under 300 elever) ligger over landsgjennomsnittet når det gjelder gjennomsnittlig skolebidrag de siste tre to-års periodene. Fem av åtte store skoler (over 300 elever) skårer over landsgjennomsnittet. Flertallet av skolene i Sandefjord 1- 4 trinn ligger dermed over landsgjennomsnittet for skolebidrag, der Sande, Vennerød og Unneberg er de tre små skolene med best resultat, mens Byskolen, Store Bergan og Gokstad har de beste resultatene av de åtte største skolene. Legger en skolebidragsindikatorerne til grunn er det ikke holdepunkter for å konkludere med at store skoler i seg selv bidrar mer til elevenes læring enn de små. Derimot viser forskning at god klasseromsledelse, gode relasjoner mellom lærere og elever og mellom elevene, god kultur for læring, gode forbindelser mellom skole og hjem og god ledelse og organisering ved den enkelte skole utgjør viktige elementer i læringsarbeidet, uavhengig av skolestørrelse.”

Det er ikke belegg i forskning for å si at storskoler gir bedre læringsutbytte. I prosessen og saksunderlaget har likevel Sandefjord kommune valgt å hente inn professor Nordahl som heier på storskoler (500 til 700 elever). Nordahl uttaler at det kan være en svak sammenheng med skolens størrelse og elevenes læringsutbytte, men at alt i bunn og grunn handler om skoleledelse. I den forbindelse er det interessant å se hvilke professorer det ikke refereres til. For eksempel professorene (pedagogikk, begge) Karl J. Solstad og Yngve Nordkvelle, som viser til fordelene med mindre og mellomstore skoler. «Falske profeter» sier prof. Solstad om Nordahl & co. (artikkel i Utdanningsforskning, 14.01.17). De norske forskerne Rune Kvalsund og Anita Berg-Olsen har også vist at små skoler ikke er underlegne større, snarere tvert i mot. Vestlandet er et eksempel med generelt små tettsteder og mindre skoler som gjør det bedre enn landsgjennomsnittet på nasjonale prøver.

Et lokalt eksempel, ser vi på Fagerli skole i Larvik så er det ikke noe som tyder på bedre læringsutbytte ved en storskole, heller tvert i mot.

Nasjonale prøver 5. trinn 2022

Skoler som ikke er representert har for få deltakere til at tallene offentliggjøres.

Grafikk: Thor Kenneth Løvenfalck • Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#) • [Last ned data](#)

Skolestørrelse og læringsutbytte har ingen relevans for beslutning, det handler om god skoleledelse, ergo nøytralt kriterie.

Ressurslenker/kilder

- [Fagartikkel Utdanningsforskning.no av Karl Jan Solstad.](#)
- [Forskerforum, kritikk av Nordahls forskning](#)
- [Skoleforsker fra Innlandet i hardt vær](#)
- [Utdanningsnytt - kritikk av Nordahls metode og mulig samrøre med egen forretningsmodell LP-modellen.](#)
- [Professor Yngve Nordkvelle, Kostnader og verdier ved skolenedlegging.](#)

1.b) Skolestørrelse og samsvar sosial utvikling - nøytral

Boligutvikling - fra kommunens saksunderlag: *“Befolkningsprognoser og framtidig boligutvikling som ligger til grunn for elevprognosene på Vesterøya viser at det vil være nedgang i elevtallet både på Ormestad og Vesterøy skoler. Med et økt fokus på fortetting og bevaring av ubebygde områder, vil den sørlige delen av Vesterøya ha en stabil, lav befolkning. Den nye skolen på Vesterøya har en lokalisering og størrelse som bedre ivaretar framtidige endringer i boligutvikling og demografi.”*

“Storskoler gir større venne potensiale” er et argument som trekkes frem av mange. På mindre skoler har elevene kontakt på tvers av alder og kjønn samt tettere voksenkontakt med tidligere ansvar for seg selv og andre. Dette gir en rikere sosial kontaktflate enn elever på større skoler som holder seg til sin aldersgruppe og kjønn. I tillegg har barn på Vesterøya kultur- og idrettsaktiviteter som gjør at det knyttes relasjoner på tvers av skolekretser. Og skulle et barn

virkelig havne utenfor kan man bytte skole uten å måtte flytte. Dette er en mulighet man gjerne ikke har på mindre steder.

Elevtallsprognoser - legger merkelig nok til grunn at Sandefjord ikke lykkes med å tiltrekke 20 til 40 åringer, som er et av kommunes hovedmål. I Vesterøya er det planlagt 700 nye boenheter, men i prognosene for elevtallsutvikling virker det som det primært er pensjonister som flytter til Vesterøya. Det foregår generasjonsskifte i Vesterøya og nye barnefamilier flytter til. Det er attraktivt å bo nære natur, sjø, skole og idrettsaktiviteter. SSBs modeller tar ikke hensyn til lokale forhold som dette. Befolkningen på Vesterøya har tredoblet seg de siste 60 årene og denne utviklingen vil bare fortsette. Det stilles derfor fortsatt spørsmål til om disse prognosene har tatt i seg lokale forhold i tilstrekkelig grad.

1.c) Skolestørrelse og profesjonsfelleskap/fagmiljø - nøytral

Fra kommunens saksunderlag:

“Meldingen understreker at dersom alle barn og elever skal få et godt tilbud, er det viktig at tilbudet er kunnskapsbasert og blir gitt av kompetente fagfolk. Ansatte med høy kompetanse må jobbe tett på barna og elevene slik at de raskt kan fange opp behov og tilrettelegge for tilbudet på en god måte. Det er viktig at de som arbeider tett på barna og elevene har kunnskap om hvordan mangfold kan brukes som en ressurs, og hvordan de skal støtte, styrke og følge opp barn og unge ut i fra deres individuelle forutsetninger.

Det er god søknad til alle lærerstillinger i Sandefjord, men det er en tendens til at særlig nyutdannede lærere søker å bytte internt fra skoler med lite profesjonsmiljø til skoler med større profesjonsmiljø.”

Gjeldende erfaring viser at de tre skolene som ønskes lagt ned er populære blant lærere, også nyutdannede lærere. Så utfordringen kommunen henviser til ovenfor stemmer ikke for skolene Framnes, Ormestad og Vesterøy.

Profesjonsfelleskap, kunnskapsdeling og gode fagmiljø handler om god ledelse. Det burde ikke være vanskeligere å få til god fagutvikling i en gruppe på 40 lærere kontra 120 lærere, heller tvert i mot. Dette er hva lærerne ved de tre skolene som skal legges ned skriver i sitt leserinnlegg 30.01.2022: *“På nærskolene slik de er i dag, kjenner alle de ansatte hverandre. Det er også, slik vi opplever det, et sterkt fellesskap på hver av de 3 skolene. På en eventuell storskole vil det bli svært vanskelig å ha oversikt over alle ansatte, og det vil bli mer naturlig å forholde seg mest til de som arbeider på samme trinn. Det kan kanskje føre til at vi mister det gode fellesskapet blant de ansatte på skolen.”*

I en storskole vil det måtte tilkomme et ekstra nivå med mellomledere. Skoleledere og lærere burde også samarbeide på tvers av skoler, spesielt når avstandene ikke er så store. Pandemien har også lært oss digital samhandling som lærerne kan utnytte om det struktureres fra skoleledelsen.

1.d) Skolens lokalisering og skolevei - fordel med nærskole

Med en skole plassert i nærmiljøet vil barna oppleve større trygghet og tilgjengelighet ved at skolen også er et sted man leker på fritiden. Det er også en mestringsfølelse og utviklende allerede fra tidlig alder å kunne gå og sykle til skolen. Mestringsfølelse og ansvar som også bidrar til positiv sosial utvikling.

Trafikksikkerheten kan ikke sammenlignes, det er en betydelig fordel å ha skoler i nærmiljø der barna kommer seg til skolen på egen maskin.

1.e) Nærskoler vil gi mindre frafall til privatskoler. Nedleggelse av skoler i distrikts Norge har ført til fremvekst av private alternativer. På Vesterøya har vi Skagerak International som gjør problemstillingen enda mer aktuell da denne blir en nærskole for mange på Framnes platået. Dette har vi god erfaring på fra andre byer og det har også blitt advart av Norconsult om å selge dagens skolebygg til private aktører ved nedleggelse. Statistikk viser også at elever som er i private skoler allerede fra grunnskole nivå vil ikke komme tilbake til den offentlige skolen.

1.f) Moderne og fremtidsrettede skolebygg - nøytral

Fra kommunens saksunderlag: *“Dagens undervisning med fokus på tverrfaglighet, dybdelæring, undring og forskning stiller helt andre krav til skolebyggene. Det må være rom for å lære på flere måter, og det må være ulike soner på skolen for ulike behov. Elevene skal jobbe i grupper, de skal ha prosjekter som går på tvers av klasser, aldersgrupper, fag og timeplan. Dette stiller andre krav til skolebygg enn før. “*

Det er mange kommuner som har lyktes meget godt med å fornye og rehabilitere eksisterende skoler/skolebygg og sette disse i stand. I den økonomiske sammenligningen legger man til grunn at skolebygg fornyes og tilfredsstillende behovene til dagens undervisning og læringsmetoder.

1.g) Folkehelseperspektivet - klar fordel nærskole

Resonnementet sier seg selv. Med foreslått plassering av ny skole på tomt syd vil flertallet av elevene, og et stort flertall blant 1. til 4. klasse bli kjørt til skolen. Ved å beholde dagens nærskoler vil det store flertall kunne komme seg til skolen uten å bli kjørt.

2 Økonomi

Vi mener kommunens saksunderlag for nedleggelse av tre skoler (20/30736-57) gir et feilaktig fremstilling av de økonomiske forhold i saken. Valgt skoletomt medfører svært mange utfordringer og nødvendige tiltak som fordyrer prosjektet vesentlig. Vi har brukt tre ulike innfallsvinkler og modeller og alle viser at det er klart mest økonomisk fordelaktig å videreutvikle dagens skoler.

1. Vurdering av Sandefjord kommunes egen kalkyle storskole vs. nærskoler.
2. Grovkalkyle A basert på Sandefjord kommunes kvadratmeterpris på 40 000.
3. Grovkalkyle B basert på kvadratmeterpris på 60 000 som benyttes i prosjekter på dette stadiet i sammenlignbar kommune med Sandefjord.

Det er ikke krav til at alle skoler i Sandefjord skal tilfredsstillte TEK-17, det viktigste er å tilby læringsarealer tilpasset dagens undervisningsform. Sandefjord kommune er kjent som en ansvarlig kommune som drifter mer effektivt enn sammenlignbare kommuner og følgelig må vi også være smarte i måten vi bruker kroner på skolebygg. Må sees opp mot eldreomsorg og andre prioriterte oppgaver.

NB: Alle priser/kostnadskalkyler er inkludert moms.

Sandefjord kommunes kalkyle i beslutningsunderlag

Her er hva Sandefjord kommunes saksunderlag overordnet skriver om økonomiske kalkyler, i kursiv nedenfor.

Økonomi - investering og finanskostnader

Totalbudsjettet for å sette de tre skolene i stand etter TEK-17 er regnet ut til å bli følgende beløp, inkludert forventet tillegg, usikkerhetsfaktor og prisstigning til byggestart.

Framnes 315 mill kr

Vesterøy 162 mill kr

Ormestad 333 mill kr

Totalt 810 mill kr

Når det gjelder den økonomiske dimensjonen, viser utredningene at det er dyrere å rehabilitere tre skolebygg enn å bygge ett nytt skoleanlegg når dagens krav til undervisningsbygg legges til grunn. Driftskostnadene, både når det gjelder undervisning og bygg, er lavere ved å drifte en skole i forhold til tre skoler.

Ny skole er kostnadsberegnet til 494 mill. kr. inklusiv tomtekjøp. I tillegg kommer eksterne infrastrukturtiltak, som finansieres innenfor rammen av investeringsprosjektet "G/S-veier og trafiksikkerhetstiltak".

Saksunderlaget forsøker å gi et inntrykk av at kommunen sparer 300 millioner kroner på å bygge ny storskole på Vesterøya kontra å bygge ny Framnes skole og rehabilitere Vesterøy og

Ormestad. At det skal koste vesentlig mer å beholde og fornye tre fornyede nærskolers, stemmer rett og slett ikke! Det er ingen grunn til at man i Sandefjord skal ende opp med kostnader som er «snudd på hodet» i forhold til det man erfarer alle andre steder.

- [Norconsult rapport i 2019](#) har en investeringskostnad på 106 millioner kroner for å videreføre driften av Framnes, Vesterøy og Ormestad. Nå har Sandefjord kommune kommet frem til at denne kostnaden nesten er 8-doblet. Var det Norconsult som regnet så feil i 2019 eller er det Sandefjord kommune som er helt på viddene i sine kalkyler?
- På Ormestad skole, som Norconsult beskrev som best teknisk, og har en nylig rehabilitert flerbrukshall, kan man iht. administrasjonens kalkyle for rehabilitering lese tallet 333 millioner. For dette beløpet kan man faktisk i stedet rive og bygge to nye skoler på samme sted basert på kostnader for ny Kodal skole for 175 elever til 160 millioner inkl. idrettshall.
- **Kommunen har ikke benyttet samme kalkulasjonsmodell for ny storskole kontra rehabilitering av nye skoler.** Utover at kvadratmeter kalkulasjon er ulik så er det tillagt 35% usikkerhet for forventede tillegg, usikkerhet og prisstigning i totalbudsjett for rehabilitering av dagens skoler. Et slikt pristillegg på 35% burde i stedet vært lagt på for ny skole på tomt syd der risikoelementene er mange og betydelige, ref. [kapittel om risikoelementer](#). I dette alternativet er det derimot ikke lagt inn noe pristillegg/usikkerhetsmargin.

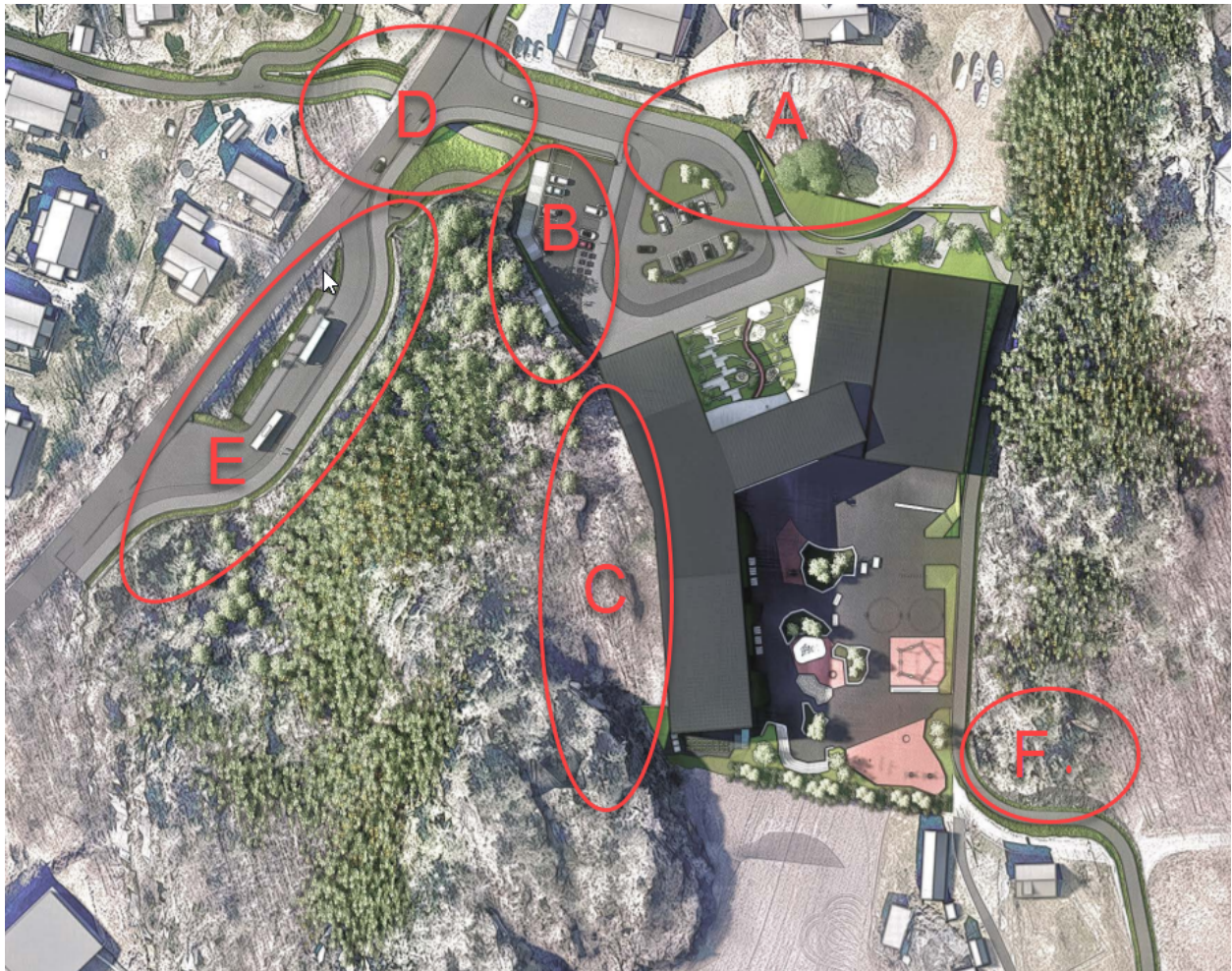
Grovkalkyle A med spesifiserte kostnadselementer

Denne kalkylen tar utgangspunkt i skolebygg, flerbrukshall og prosjektering og en lavere kvadratmeterpris for nytt skolebygg, 40 000 per kvadratmeter. Når det gjelder rehabilitering av skoler er disse basert på et normtall på 0,5 millioner per elev. I kalkylen ligger nytt skolebygg for Framnes skole, mens Ormestad og Vesterøya skole er rehabilitert. De to sistnevnte er skoler i relativt god stand og Ormestad har en nylig rehabilitert flerbrukshall (Ormestadhallen).

		Framnes	Vesterøy	Ormestad
Kvadratmeterpris for nye skolebygg	40 000			
Normtall for rehabilitering/fornyelse eksisterende skolebygg pr elev	500 000			
Antall elever	600	250	150	150
Antall kvadratmeter skolebygg	10 000	3 500	3 000	3 000

Kostnadselement/Alternativ skoleløsning	Ny storskole	Framnes	Vesterøy	Ormestad
Prosjektering og ledelse av entreprise	32 000 000	5 000 000	3 000 000	3 000 000
Tomteerverv	28 000 000			
Grunnarbeider	40 000 000			

Stabilisering av kvikkleire	5 000 000			
Skolebygg	400 000 000	140 000 000	75 000 000	75 000 000
Flerbrukshall	80 000 000	40 000 000	20 000 000	5 000 000
Utomhusarealer	33 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Skoleinventar	7 200 000	3 000 000	1 800 000	1 800 000
Fjellsikring utomhusomareal mellom skole og Industriveien	10 000 000			
Parkeringskjeller	10 000 000			
Adkomst, kort-tidsparkering, parkering, undergang, slippson buss, fjellsprenning	60 000 000	10 000 000		
Flytting av jord og nydyrking	9 000 000			
Gang og sykkelvei	100 000 000			
Kulturminner	10 000 000			
Kommunal teknikk og infrastruktur - vann, brannvann, avløp, strøm, fiber	20 000 000	0	0	0
Bortkjøring av masser - kvikkleire	16 000 000			
Eventuelt tillegg for passivhus standard	20 000 000	5 000 000		
Sum investering skoler	880 200 000	208 000 000	104 800 000	89 800 000
Usikkerhet, forsinkelsestillegg, kostnadsøkning	88 020 000	0	0	0
		208 000 000	104 800 000	89 800 000
Sum investeringer storskole	968 220 000	Sum tre skoler:	402 600 000	
Merkostnad storskole		565 620 000		
Merkostnader bygging av storskole	565 620 000			
Finanskostnader - vi regner på differansen - 2% rente	250 000 000			
Stordriftsfordeler blir utjevnet av tapt støtte til nærskoler				
Sum merkostnader storskole:	815 620 000			

Skisse: områder som krever spesielle tiltak

Prosjektering og ledelse av entrepriser - 32 millioner

I en entrepriser med 40 000 per kvadratmeter kan ikke kommunens egne kostnader som byggherre og saksbehandlere i prosjektet være inkludert. Dette er et prosjekt som vil gå over minst fire år, men tar man i betraktning alle usikkerhetsmomenter kan det fort bli flere år.. Det kommer til å minst ta 2 år med prosjektering og klargjøring før byggeprosjekt og deretter minst to år til byggeprosjekt, slutføring, overtakelse og igangkjøring. I kalkylen er det lagt inn 4 millioner per innleide konsulenter og 4 millioner for egne ansatte, per år. Dette er konservativt i et så stort prosjekt. Det vil nok være størst pådrag de første årene og noe mindre under bygging, mens det igjen øker i slutføring og overtakelse.

Tomteerverv - 28 millioner

Kommunens egne tall for grunnerverv for storskole tomt syd er lagt til grunn, kap. 10.10 Berørte eiendommer i Planbeskrivelsen.

Grunnarbeider utover standard entreprisemodeller - 40 millioner

Skoletomtens plassering, beskaffenhet og kvikkleire problem tilsier at grunnarbeider er en stor usikkerhet i prosjektet. Det er helt klart at det er flere forhold som faller utenfor standard grunnarbeider som ligger inne i kvadratmeterpris. Vi snakker sprengningsarbeid, masseforflytning, forbelastning, pæling, etc. Usikkerhet i slike kostnader blir tillagt byggherre.

Stabilisering av kvikkleire - 5 millioner

Det må påregnes eget tiltak for masseutskifting og/eller osmose stabilisering på grunn av kvikkleire med mer enn 50% vann i grunnen til hele skoletomten.

Skolebygg - 400 millioner

Vi legger til grunn standard kvadratmeterpris 40 000,- for nybygg skole for storskole og Framnes. Vesterøya og Ormestad benytter normtall for rehabilitering på 500 000 per elev. Her snakker vi skolebygg, flerbrukshall kommer som eget post. Viser her til pågående skoleprosjekt Stavern, rehabilitering og nybygg, 90 - 100 millioner for 200 elever.

Flerbrukshall - 80 millioner

Typisk byggekostnad for en flerbrukshall er lagt til grunn. Det er også benyttet samme forholdstall for flerbrukshall for nye skolebygg på Framnes.

Alt handler om prioritering, så spørsmålet er hvor mye man må investere i en flerbrukshall på Vesterøya skole når vi allerede har Sandarhallen til idrettsaktiviteter. Ormestadhallen er rehabilitert relativt nylig.

Utomhusarealer - 33 millioner

På grunn av tomtens beskaffenhet er det flere spesielle tiltak og kostnader som kommer på for å oppfylle krav til 22 500 m² utomhus områder.

- 5 millioner til sprengning, graving, bygging av mur mot nord og utarbeide løsning for å bevare hul eik (område A i skisse ovenfor).
- 5 millioner til sprengningsarbeider, bortkjøring og fjellsikring nordvest for nytt skolebygg (område B i skisse ovenfor).
- 4 millioner til omlegging av kyststi pga. nabo Huseby som ved et skolevedtak ikke vil akseptere dagens løsning. Videre universell utforming av stier i LNF området opp mot Vesterøya Idrettspark samt gapahuk (område F i skisse ovenfor).
- 2 millioner til flytting av hovedfiber Jotun som går fra Huseby gård på skrå og under skolebygg (alle industribedriftene bruker denne).
- 4 millioner for flytting av 4 høyspentkabler under bakken. Må flyttes da den kommer i konflikt med ny adkomstvei og undergang Industriveien.
- 10 millioner til Overvannsproblematikk, nytt fordrøyningsmagasin, inkludert overvannsrør helt ned til Jotun. Nødvendig løsning hindre overvann, avrenning og snøsmelting ned til Huseby delen av tomt syd.
- 5 millioner til lekeapparater og installasjoner i utomhusområdet.
- I denne modellen har vi lagt til grunn 5 millioner i investering i utomhusarealer for de øvrige skoler også.

Skoleinventar - 7 millioner

Kvadratmeterpris på 40 000 for skolebygg kan ikke dekke skoleinventar. Det er lagt til grunn kroner 12 000 per elev. Benyttet samme tall for de tre nærskolene.

Fjellsikring utomhusareal mellom skole og Industriveien - 10 millioner

For å få plass til skolen må det sprenges i fjellet mot åsen mellom skoletomt og Industriveien (område C) samt at det må sprenges i den samme åsen fra Industriveien for å få plass til busstopp/slippsoner (område E). Det må planlegges med fjellsikring på begge områder så ikke området brukes som klatrestativ og det er fare for at steiner raser ned. Dette fjellområdet vil være direkte farlig lekeområde og må sikres mot at barn kan leke der.

Parkeringskjeller for 45 biler - 10 millioner

Parkeringskjeller er et eksplisitt tiltak som ikke er priset i generell kvadratmeterpris for skolebygg. Det er lagt til grunn 45 plasser a kroner 200 000 per plass samt 1 million for usikkerhet. Det er også verdt å merke at det med så få plasser for 100 ansatte i praksis planlegges med parkering i Vesterøya Idrettspark. Planlegging for parkering på Vesterøya Idrettspark viser at det ikke er nok plass på skoletomta. Dette er ikke en akseptabel løsning.

Adkomst, korttidsparkering, kryssløsning, undergang, slippsoner, busstopp - 60 millioner

Her snakker vi hele hele prosjektet busstopp Industriveien (område E), undergang (område D), korttidsparkering, etc. Stor usikkerhet i sprengning og undergang, et område bestående av kvikkleire. Det må planlegges med stengning av Industriveien 3 til 4 måneder, eller 60 til 80 arbeidsdager. 60 lastebiler hver dag, må i denne perioden ledes bort framnesveien.

Ad løsning for eksisterende skoler er det også lagt inn 10 millioner til utbedring trafikkkløsing ved Framnes skole for å gjøre løsningene sammenlignbare.

Flytting av jord og nydyrking - 9 millioner

Det er flere måter å kalkulere jordflytting, enkel måte er 500 000,- pr mål, dvs. 14 x 0,5M. Grunneier forutsetter vanningsanlegg, et tiltak som er beregnet til 2 millioner. Det er for øvrig stor usikkerhet til dette tiltaket, mer om det under risikoelementer.

Gang og sykkelvei - 100 millioner

Kommunen egne beregninger sier 40 millioner, dette tror vi er altfor lavt og for lite som er beregnet inn i foreslått løsning. Etter våre beregninger snakker vi samlet sett 6 km GS - gang og sykkelvei - som skal opparbeides. Det er også strekninger som adkomst opp fra Vesterøyveien til Vesterøya Idrettspark, forbi Huseby gård og fra Husebygrenda i nord og ned til skole som ikke er med i beregningene. Videre GS fra Gonvikbakken via Framnesveien til Industriveien 850m, GS Buergrenda - Veløyveien - Industriveien 2,25 km.

Kulturminner - 5 millioner

Ett års utgraving. Vi tror at kommunens tall på 1 til 5 millioner er for lavt tatt i betraktning den usikkerheten som det er med tid og omfang av en slik utgraving, men har likevel benyttet 5 millioner i kalkylen.

Kommunalteknikk og infrastruktur - 20 millioner

Betydelige kostnader til kommunalteknikk må inn i kalkyle da dette ikke ligger naturlig inntil tomten, noe kvadratmeterpris i kalkulasjon forutsetter. Vi snakker vann, avløp, strøm. Brannvannskummer og eget brannvannsmagasin kan måtte bygges.

Bortkjøring av masser - kvikkleire - 16 millioner

Parkeringskjeller krever bortkjøring av masse - kvikkleire. Beregnes til 11 000 kubikkmeter, der vi snakker 6 m³ per bil. Runder vi opp blir dette 2000 turer. Hvor masser kan leveres er foreløpig uklart, så må legge inn sikkerhetsmargin i kostnad per lass. Vi legger til grunn 8000 per tur. Når det gjelder tid så kan vi regne på en bil i timen, 6 turer per dag og 5 biler som er i gang med denne transporten. Da snakker vi 3,5 måneder for å kjøre bort kvikkleiren.

Eventuelt tillegg for passivhus standard - 20 millioner

Ønsker Sandefjord å bygge etter passivhus standarden så må det legges inn tillegg for dette, både for ny storskole og for ny Framnes skole.

Forsinkelseskostnader ny skole på tomt syd - 88 millioner (10%)

Nærskoler kan bygges og rehabiliteres umiddelbart og skal gjøres på opparbeidede tomter. Storskole vil ta flere år før entrepriser kan påstartes pga. mange og betydelige usikkerhetsmomenter i prosjektet, ref. eget kapittel om usikkerhet. Det er derfor helt naturlig å legge på 10% økte kostnader til prisøkning og usikkerhet. Skole på tomt syd krever blant annet ekspropriasjon fra 20 grunneiere som vil kjempe til siste instans. Her må kommunen regne med årelange prosesser. Herunder er 10% ikke mye.

Finanskostnader må med i kalkyler

Sandefjord kommune må skaffe finansiering fra et eller annet sted, og følgelig må finanskostnader legges inn i kalkyler. Penger kan hentes fra kraftfondet og skulle vi lagt det til grunn måtte vi ta verdien av forventet avkastning (3-4%). Vi har i stedet lagt til grunn at kommunen har tilgang på rimelige lån med 2% rente.

Vi har valgt å ta merkostnader for å bygge ny skole på tomt som det mest relevante beløpet for å få sammenlignbare tall. Når vi runder ned til en merkostnad på 500 millioner, legger inn et serielån over 40 år med 2% rente utgjør dette 250 millioner i finanskostnader.

Grovkalkyle B med modell fra sammenlignbar kommune²

Dette er grovkalkyle fra sammenlignbar kommune der byggeprosjekter har klart å holde seg innenfor rammene. Kalkylen baserer seg på 60 000/m² per kvadratmeter der modellen er å få med alle de viktigste kostnadselementer samt normal usikkerhet/risiko. Inkluderer byggesak, byggherrekostnader, normale grunnarbeider, flerbrukshall, inventar, utomhusarealer, etc. Tomteerverv og spesifikke tiltak knyttet til valgt tomt kommer i tillegg.

		Framnes	Vesterøy	Ormestad
Kvadratmeterpris for nye skolebygg	60 000			
Kvadratmeterpris for rehabilitering av skolebygg	35 000			
Antall elever	600	250	150	150
Antall kvadratmeter skolebygg	11 000	3 500	3 000	2 500

Kostnadselement/Alternativ skoleløsning	Ny storskole	Framnes	Vesterøy	Ormestad
Tomteerverv	28 000 000			
Skolebygg	660 000 000	210 000 000	105 000 000	87 500 000
Andre tiltak pga. valgt skoletomt	30 000 000			
Fjellsikring utomhusomareal mellom skole og Industriveien	10 000 000			
Adkomst, kort-tidsparkering, parkering, undergang, slippsoner buss, fjellsprengning	60 000 000			
Flytting av jord og nydyrking	9 000 000			
Gang og sykkelvei	100 000 000			
Kulturminner	5 000 000			
Bortkjøring av masser - kvikkleire	16 000 000			
Sum investering skoler	918 000 000	210 000 000	105 000 000	87 500 000
10% for usikkerhet, forsinkelsestillegg, kostnadsøkning	91 800 000	0	0	0
		210 000 000	105 000 000	87 500 000

² Referanse oppgis på forespørsel

Sum investeringer storskole	1009 800 000	Sum tre skoler:	402 500 000	
Merkostnad storskole		607 300 000		
Merkostnader bygging av storskole	607 300 000			
Finanskostnader - vi regner på differansen - 2% rente	270 000 000			
Stordriftsfordeler blir utjevnet av tapt støtte til nærskoler				
Sum merkostnader storskole:	877 300 000			

Tomteerverv - 28 millioner for storskole vs. 0 for nærskole

Kommunens egne tall for grunnerverv for storskole tomt syd, *kap. 10.10 Berørte eiendommer i Planbeskrivelsen*. Tomteerverv er ikke del av grovkalkyle i slike modeller og årsaken er enkel, lokale forhold påvirker denne kostnaden og følgelig ikke riktig å legge inn i en kalkylemodell.

Skolebygg 660 millioner for storskole vs. 400 millioner for nærskoler

Vi legger til grunn standard kvadratmeterpris 60 000,- for nybygg skole for storskole og ny Framnes skole som er lagt til grunn i kalkylen. Vesterøya og Ormestad benytter normtall for rehabilitering på kr 35 000 per kvadratmeter.

Andre tiltak pga. valgt skoletomt - 30 millioner vs 0 for nærskoler

På grunn av valgt skoletomts plassering og beskaffenhet er det flere nødvendige tiltak som ikke er del av normale grunnarbeider og utomhus løsninger.

- 5 millioner til sprengning, graving, bygging av mur mot nord og utarbeide løsning for å bevare hul eik (område A i skisse ovenfor).
- 5 millioner til sprengningsarbeider, bortkjøring og fjellsikring nordvest for nytt skolebygg (område B i skisse ovenfor).
- 4 millioner til omlegging av kyststi pga. nabo Huseby som ved et skolevedtak ikke vil akseptere dagens løsning. Videre universell utforming av stier i LNF området opp mot Vesterøya Idrettspark samt gapahuk (område F i skisse ovenfor).
- 2 millioner til flytting av hovedfiber Jotun som går fra Huseby gård på skrå og under skolebygg (alle industribedriftene bruker denne).
- 4 millioner for flytting av 4 høyspentkabler under bakken. Må flyttes da den kommer i konflikt med ny adkomstvei og undergang Industriveien.

- 10 millioner til Overvannsproblematikk, nytt fordrøyningsmagasin, inkludert overvannsrør helt ned til Jotun. Nødvendig løsning hindre overvann, avrenning og snøsmelting ned til Huseby delen av tomt syd.

Øvrige tiltak som faller utenfor hva som legges inn i en grovkalkyle på 60 000 kvadratmeter er de samme og beskrevet under kalkyle A.

- Fjellsikring mellom skole og Industriveien (område C og E) - 10 millioner vs 0 for nærskoler.
- Adkomst, kryssløsning, undergang, slippsoner, busstopp - 60 millioner.
- Flytting av jord og nydyrking - 60 millioner.
- Gang og sykkelveier - 100 millioner
- Kulturminner - 5 millioner
- Bortkjøring av masser/kvikkleire - 16 millioner
- Forsinkelseskostnader ny skole på tomt syd - 92 millioner (10%)

Finanskostnader - 270 millioner for kalkyle B

Merkostnad for kalkyle B er 607 millioner, runder vi ned til 600 millioner og beregner et serielån over 40 år med 2% rente får vi 270 millioner i rentekostnader.

Driftskostnader - Personal og forvaltning, drift og vedlikehold

Personalkostnader - kan ikke legge til innsparinger

Fra kommunens saksunderlag:

Økonomi - forvaltning og drift

Den største besparelsen ved å gå fra tre skoler til en, vil være at antall rektorer, avdelingsledere og ansvarlige for SFO-driften blir redusert.

Erfaring viser at kommunen ikke kan planlegge med lavere personalkostnader med en større skole enn tre nærskoler. I en større skole med 100 lærere vokser det frem et nytt mellomledernivå som tilsvarer kostnader med å gå fra tre til en rektor.

Dagens regjering ønsker å satse på nærskoler og har bevilget 500 000 ekstra per år til drift av nærskoler. Ved å gå fra tre til en skole på Vesterøya vil Sandefjord kommune miste en million i årlig støtte. Dette oppveier eventuelle innsparinger på personal.

Når det gjelder FDV kostnader, ser vi ingen betydelige innsparinger. I våre kalkyler er det inkludert rehabilitering til moderne og energieffektive bygg og følgelig vil det være minimal forskjell i driftskostnader.

Oppsummert - ny skole på tomt syd - merkostnad på minst 800 millioner

Tallenes tale er klar og ny skole på tomt syd har en merkostnad på minst 800 millioner kroner over en periode på 40 år i følge våre beregninger. Uansett hvordan vi regner kommer vi til helt motsatt konklusjon av Sandefjord kommune. Grunnen til at det blir dyrere med ny storskole er opplagt. Dagens nærskoler med mange gode og funksjonelle skolebygg med tilhørende infrastruktur, må erstattes av nye skolebygninger på skoletomt som er lite egnet og følgelig behov for svært mange og fordyrende tiltak.

Det er også **bemerkelsesverdig at Sandefjord kommune legger til 35% for forventet tillegg, usikkerhetsavsetning og prisøkning i totalbudsjettet for eksisterende skoler, mens noe slikt gjøres ikke for ny storskole på tomt syd**. Er det nettopp ett alternativ som bør ha et slikt tillegg er det nettopp dette alternativet.

Administrasjonens saksfremlegg gir inntrykk av at det er 2-300 millioner å tjene på å legge ned tre nærskoler til fordel for ny skole på tomt syd. Disse kalkylene er direkte feil og har ikke tatt med seg dagens kostnadsnivå samt alle de spesielle forhold som må løses med valgt tomt.

Yngve Nordkvelle³ sier det også klart:

“Der det gjøres kostnadsberegninger av nybygg, er de ofte betydelig underkalkulert. Tommelfingerregelen er om kommunen sier 100 millioner, blir regningen på 140. Større skoler fordrer mer skolebyråkrati, flere mellomledere og funksjoner, mer administrasjon.

Dette har de siste årene økt kostnadene ved skoledrift med 5 prosent, i henhold til Utdanningsforbundets beregninger. Legg til at økt spesialisering, større lærergrupper og mer hierarki gir fagforeningene større evne til å fremme lønnsøkning. Elever som strever med normal skolens ofte mangelfulle tilpassede opplæring, strever mer i en større skole, og kostnader til spesialpedagogiske tiltak øker.

Dette er kostnader politikere ikke får lagt på bordet. I mange tilfeller manipuleres de av skolebyråkrater og formannskap og forledes av faglig meget skjeve bakgrunnsberegninger.

Konklusjon: kommunestyret i Sandefjord må på dette grunnlag avvise saken om nedleggelse av tre skoler på grunn av alvorlige feil/mangler i de økonomiske beregninger i saken.

3 Klima, bærekraft, natur og og lokalmiljø

Overordnet må kommunen vi tilby mest mulig kortreiste tjenester og nybygging må reduseres for å nå Sandefjord og Norges klimamål.

³ Professor i pedagogikk, seksjonsleder for universitets- og høgskolepedagogikk og kvalitet ved Høgskolen i Innlandet. [Artikkel i Nationen i 2021](#).

3.a) Klimagassutslipp fra byggeprosjekt - fordel nærskoler

I kommunens saksutredning fremkommer det at klimagassutslippene er lavere i en forbedret utgave av storskolen kontra å rehabilitere eksisterende skolebygg. Det sies ikke noe om forbedret material og energibruk er inkludert i kostnadsestimater og hva dette i praksis betyr. I denne klimagassberegningen har ikke kommunen tatt med klimagass fra øvrige tiltak som kommunalteknisk infrastruktur, omfattende utgravinger, grunnarbeider, sprengningsarbeider og anleggelse av nye gang og sykkelveier. Hva dette tallet blir er selvsagt ikke mulig å si eksakt, men at det blir betydelige tall, er det ikke tvil om.

Å rehabilitere bygg påvirker miljøet halvparten så mye som å rive og bygge nytt, ifølge en ny [SINTEF-rapport](#). Gjenbruk av bygninger vil derfor være et avgjørende bidrag i det grønne skiftet.

3.b) Trafikk - fordel nærskoler

Det er beregnet at gjennomsnittavstanden er 1700 meter og 1900 meter, to forskjellige tall i rapporten fra kommunen. Reisevaneundersøkelse for «Barns aktiviteter og daglige reiser», TØI rapport 1413/2015, viser at avstand til skolen har stor betydning for barnas reisemåte. Undersøkelsen viser at 16 % blir kjørt til skolen dersom avstanden er under 0,5km, og at denne øker til 36 % når avstanden til skolen er mellom en og to km. For ny storskole snakker vi om nærmere 2 km for halvparten av elevene og vi kan da fort snakke om at 50% av elevene vil bli kjørt. Konsulentene har kommet frem til at det er behov 911 bilturer pr dag for ny skole, men vi tror likevel tallet er for lavt.

For å nå bærekraftsmålene så vet alle at nærhet til produkter og tjenester er viktig, kortreiste tjenestetilbud. Beslutning om en storskole går i mot Sandefjord kommunes egne bærekraftsmål og trafikkøkningen vil ha klart negativ innvirkning på Sandefjords klimamål. Det vil ikke hjelpe med holdningsarbeid som kommunen snakker om.

I tillegg kommer trafiksikkerheten inn i bildet. Det er mye tungtrafikk langs Industriveien som nå blir en skolevei. Det er en uheldig løsning vi velger for våre barn i all fremtid.

3.c) Jordvern - fordel nærskoler

Fylkesdirektøren i Vestfold og Telemark (VTFK) har i sin saksinnstilling til «Hovedutvalg for klima, areal og plan» ment følgende om område O07 – Vesterøya skole til ny arealdel 2023 – 2035: *Fylkesdirektøren vurderer at kommunen har gjort et grundig arbeid i å vurdere de ulike tomtealternativer. Fylkeskommunens tidligere uttalelse om anbefaling av tomtevalg var spesielt begrunnet i jordvernhensyn. Fylkesdirektøren anser arealet som godt jordbruksareal, men som synes misligholt i forhold til driveplikten. Fylkesdirektøren vurderer lokalisering av ny barneskole som særlig viktig for nærmiljøet, og da kommunen har gjort et grundig arbeid knyttet til utredning legges det til grunn at kommunen etter en helhets vurdering velger den tomten de mener er best egnet. Fylkesdirektøren vurderer på dette grunnlaget at andre samfunnshensyn veier tyngre enn jordvernhensyn i dette tilfellet.*

Fylkesdirektøren mener med andre ord at samfunnshensyn veier tyngre enn jordvern. Vi tror ikke fylkesdirektøren har tatt med i betraktningen at det faktisk finnes andre og bedre løsninger som ikke beslaglegger dyrket mark. Eller som Hans Huseby, leder av Jordvern Vestfold uttaler i sakens anledning: “*Ta til vettet og finn en annen løsning, den finnes*”

Nærskoler berører ikke dyrket mark.

3.d) Naturødeleggelse - fordel nærskoler

Alle som har satt seg inn i foreslått tomt syd for ny storskole ser at det ikke bare er dyrket mark som tas i bruk, men det er andre omfattende naturødeleggelse og forringelse av turområder og opparbeidet kyststi.

Sandefjord Idrettsråd og Sandar Idrettslag har sagt følgende om området som bør bevares i et hundreårsperspektiv:

Det er viktig at politikerne, dersom det vedtas å etableres en sentral storskole, finner en plassering som verner svært viktige friluftsområder, kyststien, lysløype, skog og stier i nærområdet. Spesielt alternativene Nedre bane Kariåsen, Holtan Nedre, Huseby Øst og Huseby Vest i utredningen fra Norconsult er viktige grøntarealer som må forbli grønne i et hundreårs perspektiv. En skoletomt i disse områdene vil komme i konflikt med dagens friluftaktiviteter samt låse opp eventuell fremtidige utvidelse av idrettsanlegg, grøntområder og turløyper.

Sandar Idrettslag representerer en stor del av befolkningen på Vesterøya. Området som i dag er dyrket mark og LNF område er av stor folkehelse betydning for hundrevis av turgåere og befolkning i område med sitt særpregede natur- og kulturlandskap. En koloss av en skole med kyststi gjennom en skolegård og nedbygging av dette naturområdet kan ikke på noen måte forsvare at friluftsverdier er ivaretatt.

Figur 44. 3D illustrasjon av busslomme. Sett fra Industriveien fra syd.

Figur 45. 3D illustrasjon av nytt kryss. Sett fra Industriveien fra nord.

Figur 13. 3D illustrasjon. Mulig utvidelse av skolen. Sett fra nordvest.

Figurer over: To illustrasjoner fra kommunens saksinnlegg som viser hvor omfattende tiltaket er, og hvordan skolen over tid vil spise opp alt som er av dyrkbar mark, kyststier og LNF område.

3.e) Kulturminner - fordel nærskoler

Brev fra Team arkeologi Vestfold og Telemark fylkeskommune.

Funn strekker seg fra steinalder og fremover. Bosetning og intensiv bruk av arealene i forhistorisk tid. Om det blir innvilget dispensasjon, vil det vanligvis stilles vilkår om en arkeologisk utgravning før tiltak i planen blir realisert. Dette vilkåret skal innarbeides i reguleringsbestemmelsene. Utgifter til en slik utgravning bæres av tiltakshaver (jf. kulml § 10).

Kulturminnet er av en slik karakter at det ved en søknad om dispensasjon vil bli stilt krav om utgravning, og på grunn av utstrekning vil denne trolig bli omfattende.

Vi viser til pågående dialog i saken og ber om at denne fortsetter for å diskutere løsninger som kan ivareta både tiltakshavers og kulturminneforvaltningens interesser i god tid før planen legges ut til offentlig ettersyn.

Med betydelige funn kulturminner på valgt tomt vil det bli kostbart og tidkrevende å gjennomføre omfattende utgravninger.

3.f) Ekspropriasjon - fordel nærskoler

Tomt syd krever at det gjennomføres et omfattende antall grunnerverv. Grunneierne er negative til valg av skoletomt og konsekvenser storskolen medfører og følgelig vil kommunen måtte gå til ekspropriasjonssak mot opp til 20 grunneiere. Slike prosesser vil ta tid og vi som kjenner

prosessen i Industriveien vet at denne startet allerede i 2014 og ekspropriasjonssaker ble fullført i 2022.

Behov for grunnnerverv skaper stor usikkerhet for fremdriften til prosjektet.

3.g) Nærhet til kjemisk industri - fordel nærskoler

Faren for en industriulykke er tilstede og det er normalt ikke hensiktsmessig å plassere skoler og slippsoner 100 meter unna kjemisk industri, Jotun og Jahrestranda Industripark. Jotun er per nå ikke innbefattet av storulykkedeforskriften, men en brann i Jotuns kjemiske lagre vil kunne slippe ut betydelige mengder giftig røyk i skoleområdet.

3.h - Grunnforhold og kvikkleire - fordel nærskoler

Grunnundersøkelser for selve skoletomta samt to grunnboringer ved planlagt undergang har påvist meget bløte masser definert som sprøbruddmateriale som blir tilnærmet flytende ved røring. Leira er meget kompressibel med målt vanninnhold på ca 50%. Boligområdene i området Dahlmyrveien og Vindalveien har identiske grunnforhold. Det er også kjent at det foregår setninger på hus i området.

Bygging av ny skole forutsetter grunnarbeider, sprengningsarbeider, utgravinger, pæling av skolebygg og store mengder tungtransport. Slike arbeider kan medføre endringer og bevegelser i massene som over tid kan utløse leirskred. Før prosjektet kan påstartes må kommunen gjøre en stor innsats dokumentere at arbeider med 100% sikkerhet over tid ikke medfører endringer som medfører at skredfaren øker.

Risikovurdering

Før kommunen beslutter nedleggelse av tre skoler som erstattes av én ny skole, må kommunen være sikre på at de faktisk har en egnet skoletomt. Slik det fremstår nå er det stor usikkerhet om og når det kan bygges ny skole på valgt "tomt syd". Vi skal ta for oss de viktigste risikoelementer og vurdere dere sannsynlighet og konsekvens.

Risikoelement	Beskrivelse	Sannsynlighet	Konsekvens
Grunnerverv	I følge Planbeskrivelsen må det gjøres totalt 34 grunnnerverv.	Svært sannsynlig - de fleste grunneierne vil kjempe mot å avgi grunn til siste instans.	Krever ekspropriasjon - minimum 5 - 6 års forsinkelse.
Jordvern - ikke godkjenning for dyrkbar mark til skoletomt	Skoletomten ligger på dyrka mark og forutsetter myndighetenes godkjenning.	Sannsynlig - forutsetter at tiltaket er samfunnsnyttig og at det ikke finnes andre alternativer. I dette tilfellet finnes det andre alternativer ved	Svært alvorlig - manglende godkjenning er absolutt stopp forprosjektet.

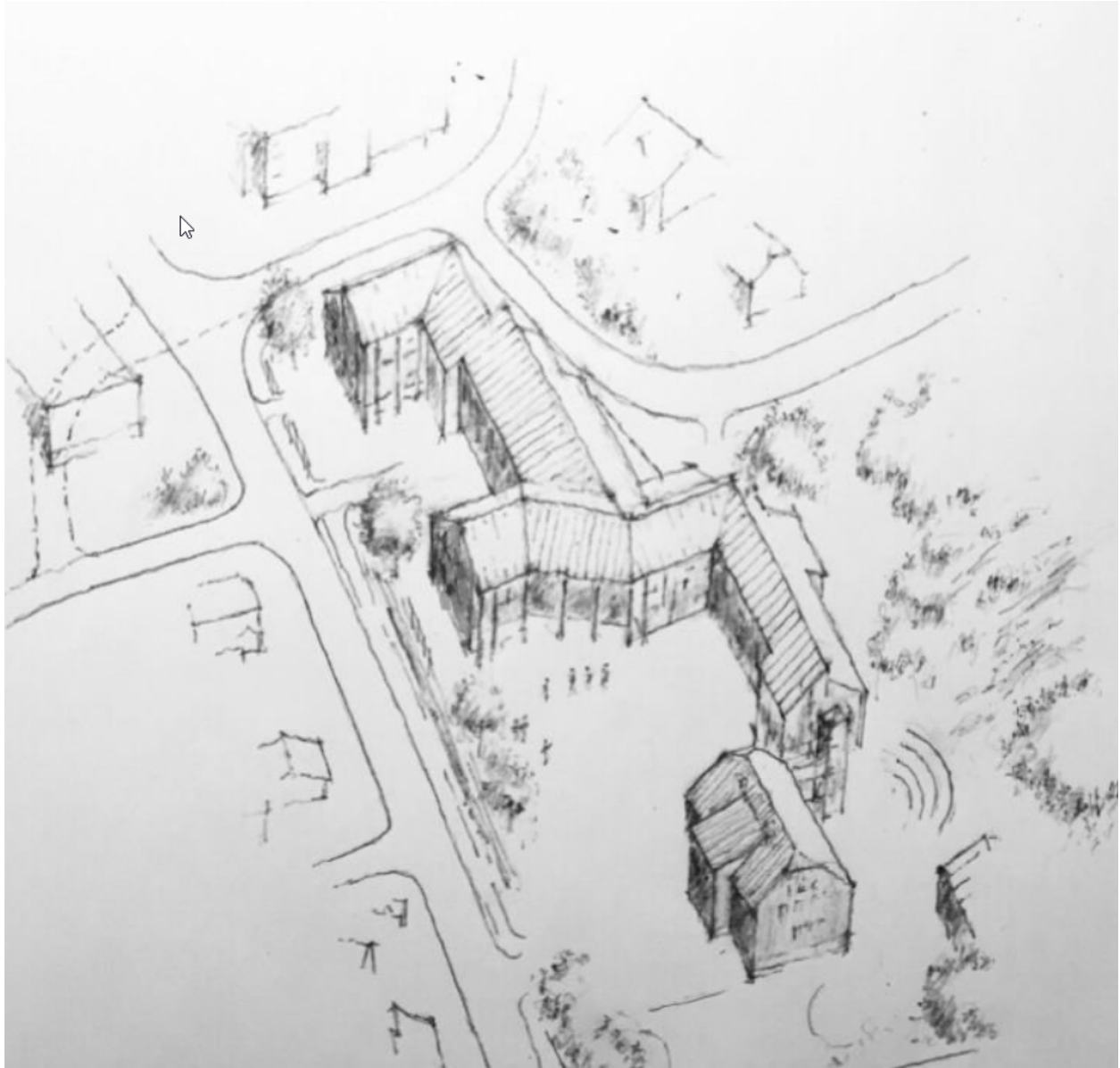
		eksisterende skoletomter.	
Nydyrking	Flytting av matjord til annet område på Vesterøya lar seg ikke gjennomføre.	Sannsynlig - stor usikkerhet rundt denne typen løsning blant fagfolk.	Svært alvorlig - vil forhindre myndighetenes eventuelle godkjenning av skoletomt.
Erstatning for tapt boligverdi	Det er flere boliger som vil få sterkt redusert verdi på grunn av tiltaket. Flere mister betydelig del av sine tomter.	Sannsynlig	Mindre alvorlig - kun en økonomisk konsekvens for kommunen.
Kvikkleire skoletomt	Kvikkleire på skoletomten På valgt skoletomt er det påvist meget bløte masser, definert som sprøbruddmateriale som blir tilnærmet flytende ved røring og har kvikkaktig oppførsel. Leira er meget kompressibel med målt vanninnhold på ca. 50%.	Faktum - skoletomten ligger på kvikkleire.	Mindre alvorlig - forutsetter selvsagt tiltak.
Kvikkleireskred i boligområder	Boligområdene langs Industriveien, Dahlmyrveien og Vindalveien ligger på kvikkleire. I område ved planlagt undergang er det påvist meget bløte masser, definert som sprøbruddmateriale som blir tilnærmet flytende ved røring og har kvikkaktig oppførsel. Leira er meget kompressibel med målt vanninnhold på ca. 50%. Det vil bli omfattende arbeider i området som kan påvirke stabilitet i grunn. Det er ikke etter vår informasjon foretatt grunnundersøkelser i boligområdet.	Forskning viser at over 50% av alle kvikkleireskred i Norge siste 50 år er utlyst av menneskelig aktivitet. ⁴	Svært alvorlig
Trafikkulykker med skolebarn	Valgt skoletomt vil ha adkomst Industriveien, vei med betydelig tungtrafikk.	Mindre sannsynlig - i et 50 års perspektiv er det en mindre sannsynlighet for at det vil skje en ulykke med skolebarn involvert.	Svært alvorlig - liv kan gå tapt.
Industriulykke	Skoletomt er plassert innenfor 100-200 meter til Jotun, Sandefjords største kjemiske industrianlegg. Avstanden til Jahrestranda, som er underlagt Storulykkeforskriften, er også relativ kort.	Lite sannsynlig	Alvorlig - eksplosjon og giftige gasser, kort avstand.

⁴ Forskning.no - Over halvparten av kvikkleireskred i Norge de siste 50 årene er utløst av menneskelig aktivitet

Fjellsprenning i nærheten av boliger og trafikk	Det skal sprenges ut betydelige fjellmasser i umiddelbar nærhet til boliger og trafikk.	Mindre sannsynlig - tiltak kan iverksettes	Svært alvorlig
Trafikkutfordringer i prosjektperiode - stengning av Industriveien	Industriveien må stenges i perioder forbindelse med arbeider ny skole, blant annet 4 måneder for bygging av Undergang og ny trafikkløsning.	Svært sannsynlig - det må gjøres risikoreduserende tiltak på Framnesveien i perioden. Ikke bygget for denne typen trafikk.	Mindre alvorlig - forutsetter at det ikke kommer en trafikkulykke som følge av prosjektet, så konsekvens blir mer av logistisk art.
Politisk uenighet	Tomt syd har så mange utfordringer at det egentlig ikke er politisk flertall for den valgte tomten. Senterpartiet vil ikke bygge på tomt syd, det er medlemmer i Høyre og Ap som også er i mot tomt syd som egnet skoletomt. FrP ønsker tomt nord og KrF ønsker Kariåsen/Skottåker.	Mindre sannsynlig - det forventes en politisk "hestehandel" der tomt syd får stemmene når andre alternativ er nedstemt.	Svært alvorlig - vil stoppe fremdrift i skolesaken.

Alternative løsninger som ikke er vurdert

Det finnes alternative løsninger som ikke er vurdert av Sandefjord kommune. Skolestrukturprosessen følger anbefalt løsning fra Norconsult rapporten fra 2018, ingen andre alternativer har vært til reell vurdering. Vi vil derfor kort nevne noen muligheter her.

Skisse ny Framnes skole, Rolf H. Berg

Nytt skolebygg Framnes skole er lagt inn i kostnadskalkylene i dokumentet og kan bli en flott løsning, nytt skolebygg med godt inneklima, moderne læringsarealer og et energieffektivt bygg. Det er også lagt inn penger for utbedring av trafikkkløsning.

Det er fullt mulig å gjøre en trinnvis utbygging av Framnes, se figur nedenfor.

Skisse: Rolf H. Berg

Ormestad - skolekrets kan utvides

Flere peker på at vi har en integreringsutfordring ved Ormestad skole. Denne skolen kan få utvidet skolekrets ved å flytte skolegrenser; Skottåker - elever fra nytt boligfelt under planlegging, Husebygrenda og elever på dagens Gokstad skole kan overføres til Ormestad. Ytterligere utbygging av boliger rettet mot barnefamilier innenfor skolekretsen.

Ormestad skole har mange kvaliteter med flerbrukshall og flotte uteområder.

Bilde: Gapahuk i skogen ved Ormestad skole

Helhetlig temaplan og vurdering av skolekretser før beslutning om nedleggelse av skoler.

Sandefjord kommune har valgt å utelate Vesterøya fra helhetlig plan for skolene i Sandefjord.

Årsaken/begrunnelsen var manglende barnehageplasser i Ormestad området. Det finnes egentlig ingen gode argumenter for ikke å gjennomføre nettopp en helhetlig barnehage- og skolestrukturprosess, der også alle skolekretser er til vurdering med fordeler og ulemper for de ulike løsninger. Vi savner en utredning som tar for seg disse spørsmålene.

Oppsummering alle vurderingskriterier

Nedenfor har vi forsøkt å oppsummere argumentasjonen i en tabell.

Argument	Kommunens vurdering	Kommentar	Vurdering
1.a) Skolestørrelse og læringsutbytte	Nordahls - skoler på 500-700 elever viser svakt positiv effekt på læringsutbytte. Ingen sammenheng mellom skolestørrelse og mobbing.	Nordahl sier selv at skolestørrelse har liten effekt, det er skoleledelsen som avgjør. Mange kritiske forskere, bl.a. prof. K.J. Solstad som SK ikke har trukket frem.	Nøytral
1.b) Skolestørrelse og sosial utvikling	Storskole gir større venne potensiale. Det virker å være hovedargumentet til skolepolitikere. Og at Vesterøy skole i bunn og grunn er for liten med sine 150 elever.	På mindre skoler har elevene kontakt på tvers av alder og kjønn samt tettere voksenkontakt med tidligere ansvar for seg selv og andre. Det er lettere å fange opp om noen faller utenfor.	Nøytral
1.c) Skolestørrelse og profesjonsfelleskap	Må engasjere seg i skolens utvikling	Populære skoler blant lærere, også nyutdannede. Enklere å få til et engasjement blant 40 lærere enn 100. Det er meg det kommer ann på.	Nærskole
1.d) Skolens lokalisering og skolevei	Gå eller sykle er viktig i et folkehelseperspektiv, bygge sykkelveier, trafiksikkerhetstiltak og holdningsarbeid.	De fleste får lenger skolevei, gj.snitt 1,7 km. Beregnet 900 turer pr dag. Mestringsfølelse og trygghet i å kunne gå eller sykle til skolen. Det blir lite av det for 1. til 4. trinn.	Nærskole
1.e) Frafall til privatskoler	Ikke omtalt i saksunderlag, men Norconsult tok opp dette i tidligere rapporter.	På Vesterøya og spesielt Framnes vil det bli en utfordring med Skagerak Int. som nærmeste nabo.	Nærskole
1.f) Moderne og fremtidsrettede skolebygg	Ny storskole gir de beste læringsarenaer.	Forutsetter at rehabilitering av eksisterende skoler gir like gode læringsarenaer. Andre kommuner har lykket godt.	Nøytral
1.g) Folkehelsen	Flertallet vil bli kjørt til skolen.	Et klart flertall vil gå eller sykle til skolen, klart fordel i et folkehelseperspektiv.	Nærskole
2.a) Økonomi - investering	Kommunen sier at det koster 810 mill. å fornye dagens skoler og 494 å bygge ny	Våre beregninger viser at rehabilitering av nærskoler kan spare kommunen for 800	Nærskole

Argument	Kommunens vurdering	Kommentar	Vurdering
	storskole på tomt syd.	millioner kroner over en 40 års periode.	
2.b) Økonomi - finanskostander	Ikke tatt med i kommunens saksunderlag.	Finanskostnader må med på forskjellen mellom nærskoler og ny storskole	Nærskoler
2.c) Økonomi - FDV	Vurdering av framtidige forvaltning, drift og vedlikeholdskostnader (FDV) viser at drift av en ny skole på Vesterøya tilsvarer drift av to av dagens skoler.	Selv med moderne og oppgraderte skolebygg på nærskolene vil det forventes å ha noe lavere FDV kostnader på én større skole. Men tar vi i betraktning at kommunen vil miste 1 million per år i støtte til nærskoler så er det naturlig å sette også denne til nøytral.	Nøytral
2.d) Økonomi - Personalkostnader	Den største besparelsen ved å gå fra tre skoler til en, vil være at antall rektorer, avdelingsledere og ansvarlige for SFO-driften blir redusert. I tillegg vil det være større fleksibilitet rundt vikarhåndteringen. For små skoler vil elevtallet ofte være så lavt at lærernormen overoppfylles. Dette unngås ved skoler med flere enn 20 elever i gjennomsnitt per trinn.		Nøytral
3.a) Klimagassutslipp fra byggeprosjekt	Lavest utslipp med rehabilitering, men overraskende lite. Har ikke tatt med alle omkringliggende tiltak.	SINTEF forskningsrapport sier 50% lavere klimagassutslipp å rehabilitere enn å bygge nytt. I tillegg	Nærskole
3.b) Trafikk	Nærmere 1000 bilturer om dagen.	De fleste kan gå og sykle til skolene. Mestringsfølelse.	Nærskole
3.c) Jordvern	Tar 15 dekar dyrket mark	Berører ikke dyrket mark	Nærskole
3.d) Naturødeleggelse	Dyrket mark, naturmangfold, kyststi, fjellsprenning og stygge skar i fjellet.	Ingen naturødeleggelse	Nærskoler
3.e) Kulturminner	Omfattende og verneverdige	Berøre ikke kulturminner	Nærskoler

Argument	Kommunens vurdering	Kommentar	Vurdering
	kulturminner fra steinalder og fremover.		
3.f) Ekspropriasjon	34 arealer og 20 grunneiere må avgi tomt for at tiltaket skal la seg gjennomføre.	Nærskoler krever ingen ekspropriasjon.	Nærskoler
3.g) Industriulykker	Jotun og Jahrestranda Næringspark innenfor 100-200 meter. Skolevei, slipplasser, busstopp, etc.	Ikke i nærheten av kjemisk industri.	Nærskoler
3.h) Grunnforhold og kvikkleiere	Virker ikke å ha tenkt på utfordringen som følger med kvikkleire, verken på skoletomt eller for berørte boliger i området.	Dagens tomter er ferdig opparbeidet og har ikke denne risikoen.	Nærskoler

Tillegg etter publisering 06.02.2023 i dette kapittel

16.02.2023: Våre kommentar til tillegg/notat "Utfyllende opplysninger vedrørende KST-sak 015/23"

Kommunedirektøren har utarbeidet et [nytt dokument i saken, datert 14.02.2023](#).

Da ser vi at det tilkommer nye opplysninger i saken. Egentlig er burde det å komme med nye oppstillinger noen timer før møtet, være grunn nok til å trekke sak fra kartet. Det oppleves høyst udemokratisk, bl.a. fordi folkevalgte må ha nok tid til å sette seg inn i, granske og komme med evt. motinnlegg. Dette inngir ikke tillit til lokaldemokratiet, verken prosessen eller saksunderlaget.

Oppsummert har vi fortsatt tre grunner, der hver enkelt grunn i seg selv burde være tilstrekkelig, for at saken om nedleggelse av tre skoler må avvises.

1. Saksframlegg i sak nr. 015/23 (KST) er beheftet med så mange feil at det må underkjennes som grunnlag for vedtak. Økonomi, usikkerhet og bærekraft/klima fremstår i saksframlegg med motsatte konklusjoner av virkeligheten.
2. Nedleggelse av skoler kan ikke vedtas før kommunen med sikkerhet vet at man har en alternativ tomt tilgjengelig. Administrasjonen tar ikke hensyn til det faktum at det ikke er gitt at ekspropriasjon lar seg gjennomføre da det finnes alternativer og at det vil ta mange år før ekspropriasjon er fullført.
3. Partier og politikere som stemmer for nedleggelse av tre skoler kan ikke gjøre det uten å vite at de er valgt på et mandat for å gjøre nettopp det.

Vi har etterlyst underlag for kalkyler i flere uker, både for storskole og for rehabilitering. Nå ser vi at det kommer flere tall siste dag som kalles "kommunens kvalitetssikring". Oppsummeringen i tillegget:

"Kommunens interne kvalitetssikring av fremlagt kostnadskalkyle for rehabilitering av de 3 skolene på Vesterøya viser et anslått budsjettbehov på 807 millioner kroner. Kommunedirektøren vil samtidig understreke at det er usikkerhet knyttet til beregninger både for eksisterende og ny skole, og at investeringskostnadene ved de ulike alternativene i seg selv ikke er fremhevet som noe avgjørende argument for forslag til innstilling i saken."

Vi registrerer at økonomi ikke er avgjørende argument for kommunen i skolesaken, men det burde det absolutt være. Økonomi er ett av tre vurderingskriterier i saken og må tillegges betydelig vekt.

Nedenfor har vi gått gjennom og kommentert kommunedirektørens saksframlegg. Forutsetninger som legges til grunn gjøres for å regne seg frem til 800 millioner, stemmer rett og slett ikke med erfaringstall fra andre kommuner. Når vi justerer beregningene for opplagte

feil/tillegg som ikke stemmer, kommer vi til 450 millioner og ikke 800 millioner som kommunen gjør.

Saksfremlegget tar ikke for seg tilleggskostnader og feil i beregningene for ny storskole. Ny storskole vil med dagens prisbilde og alle tilleggskostnader komme på 900 millioner. Så kan man diskutere hvor mye som må tillegges for usikkerhet ved at det antas at det tar 5-6 år før byggeprosjekt kan startes pga. prosesser med usikkerhet og grunnverv/ekspropriasjon.

Hadde vi fått en nøytral tredjepart, som også får tilgang til alle motargumenter, til å regnet på disse kostnadene er vi sikre på at virkeligheten ligger mye nærmere vår konklusjon, enn kommunens konklusjon. Gjentar hovedforskjeller her.

1. Ny skole på ny tomt: kommunen sier de kalkulerer med ca. 50 000/m² brutto i sine grovkalkyler (i kalkyler for storskole kan det ikke være benyttet mer enn 40-45 000, men disse finnes ikke så vanskelig å si sett utenfra). Mens andre kommuner benytter 60 000/m². Inkluderer byggesak, byggherrekostnader, normale grunnarbeider, flerbrukshall, inventar, utomhusarealer, etc. 60 000 er også lagt til grunn for Framnes skole og da er alle kostnader dekket, inkludert midlertidig skole.
2. Rehabilitering: kommunen kalkulerer med 40 000/m², mens andre kommuner og erfaringstall tilsier 35 000/m², inklusiv usikkerhet og øvrige kostnader, løsninger for midlertidig skole, etc.
3. Kommunen legger nå til 25% for usikkerhet pluss ekstra kostnader midlertidighet, rekkefølgekrav og regulering. Kalkyler inkluderer normal overhead kostnader og risiko, så dette er svært uvanlig. Det burde vært tvert om.
4. For nærskoler kalkulerer kommunen men en for lav arealeffektivitet sammenlignet med hva man får til ved andre skoler. Dette utgjør også mye i tallene.
5. Kommunen unnlater å snakke om alle tilleggskostnader og utfordringer på tomt syd som vi beregner til minst 250 millioner. Tomten som ligger på dyrket mark er egentlig for liten og har så mange utfordringer med plassering, fornminner, jordflytting, grunnforhold, naboer, naturødelleggelse, adkomst, industrivei, at det drar på seg enorme kostnader. Med vårt beskjedne tillegg på 10% for usikkerhet så koster ny skole på tomt syd 1 milliard kroner.

Detaljerte kommentarer til nytt saksframlegg

Mht 'nye' tall, som egentlig synes å være 'gamle tall' i ny innpakning: Egentlig kan vi snu dette på hodet:

- Våre referansetall baserer seg på virkelige nå-tall, alt i inkludert!

- Da er det ikke reserver og overhead utenom, det er endelige slutt-tall med to streker under, (sjekk Hortens tall i saksdokumenter der), tillagt sannsynlig prisstigning.

- Det gis i kommunens tilleggsdokument ingen underbygging av hvorfor det skal være 100% dyrere å bygge / rehabilitere nærskoler på Vesterøya i Sandefjord vs. Horten, Stavern, Moss etc.(Bygg med samme standard, høyst sammenlignbare.). Jfr. også ny skole Kodal.

- I taloppstillingen i tilleggsdokumentet fra 15.02.23, virker det som man har 'saldert' med - unnskyld uttrykket - horrible riveutgifter i et urealistisk omfang, ekstra reserver som skal være innbakt i basistall pr/m2, tall for midlertidighet uten hensyn til mulig trinnvis bygging. Dertil kommer at et firesifret antall m2, bl.a. for barnehage og nylig oppusset hall tas med. Etc.

Det viktigste mangler fortsatt

Vi mangler fortsatt det viktigste for å gjøre en reell, for nærskolene rettferdig, sammenligning av alternativer: Fortsatt er ikke tilleggskostnader for infrastruktur, grunnsikring, terrengarbeider, G/S-veier, kapitalkostnader m.m. for storskole tallfestet. Det er rett og slett ikke akseptabelt i en så viktig sak!

Det er ingen substans til grunn i sakstillegget, ikke en gang en eneste grovskisse som viser behovsdekning fht romprogram etc: f eks hvor mye skal / må / bør rives. (Her rives det jo maksimalt).

Ender man med tre helt nye bygg, så må omfang av evt. rekkefølge kostnader og evt. eksterne tillegg uansett bli mange, mange ganger lavere enn storskolen. Tomtene ligger i hvert fall der, med mye infrastruktur osv; på Framnes er det ok med kr til utvidelse tomt (f eks erstatning kommunal bolig).

Men med disse forutsetningene, på dette nivået, kan vår reviderte tall på ca 445 mill. kr være et ok styringstall - ytterst på 'følsomhetskurven' med høy grad av nybygg - for videre prosjektering.

Se kommentarer direkte i skisser nedenfor.

2 av 4

Utgår 1850 m² og 93 mill, -hvis ikke:
må da med i storskole også

	Framnes	Ormestad	Vesterøy
Elever	242	127	139
Nytt skolebygg	3 003	1 576	1 047*
Rehabiliter skolebygg			1 023
Barnehage		393	
Idrettshall	972	1 450**	558
Totalt areal	3 976	3 419	2 629

* Siden det vil være vanskelig å oppnå samme arealeffektivitet i den rehabiliterede dele av Vesterøy skole, er det lagt til 20% areal for den nye delen

** For Ormestadhallen beholdes dagens areal fordi den skal også ivareta Varden Ungdomsskole

Det er etablert barnehage ved Ormestad skole. Det forutsettes at denne videreføres ved en eventuell rehabilitering.

35000 inkl normal reserve
rehab, 5 mill utgår

Kostnadsberegning

For ny skole har kommunedirektøren ved fremlegging av HØP 2023-26 budsjett tert med en byggekostnad på 50 000 kr/m². For rehabiliteringer har kommunen benyttet 80% av nybygg kostnad som budsjettall, altså 40 000 kr/m². Disse kvadratmeterprisene benyttes for de 3 skolene på Vesterøya for å skape et likt sammenlikningsgrunnlag. Byggekostnadene for de 3 skolene blir da:

	Framnes	Ormestad	Vesterøy
Nytt skolebygg	150 169 643	78 808 036	52 355 357
Rehabiliter skolebygg	-	-	40 920 000
Barnehage	-	19 650 000	-
Idrettshall	48 616 071	72 500 000	27 924 107
Totalt areal	198 785 714	170 958 036	121 199 464

I tillegg til byggekostnad er det i HØP 2023-26 for den nye skolen lagt inn kostnader til kjøp av tomt, rekkefølgekrav og arrondering av tomt. De 3 skolene på Vesterøy har gamle eller ingen regulering av sine tomter. Ved nybygging vil det derfor naturlig komme krav om regulering for de 3 skolene. Dette vil medføre rekkefølgekrav knyttet til trafiksikkerhet, på samme måte som for ny skole. Uten en gjennomført trafikkanalyse er det vanskelig å anslå rekkefølgekravene. Alle skolene må oppgraderes med tanke på busstilkomst, slippsoner og parkering. Særlig blir dette utfordrende for Framnes skole. For ny skole er det budsjettetert med 41 000 000 kr til disse tiltakene. Det er trolig at dette bør økes til 50 000 000 kr.

For utredning av dagens tomtealternativ har kommunen så langt brukt ca. 5 millioner kroner på trafikkanalyse, grunnboringer, tomteanalyse og volum-illustrasjoner for reguleringsplanen. Det antas at regulering av de tre eksisterende skoletomtene vil koste ca. 15 millioner kroner.

Det fremgår av Spinn arkitekter sin vurdering av Framnes skole at skolen har for lite utomhus arealer i henhold til norm for barneskoler. Videre er selve bygningsmassen pr. i dag også for liten. Det er derfor behov for kjøp av tomtearealer til utvidelse av skolebygg og skolegård. Dette dreier seg om anslagsvis 2 000 m² i et boligområde. Det avsettes 5 000 000 kr til tomtekjøp.

Side 2 av 4

Utgår: 98 mill fra f side,

Ved rehabilitering av de 3 skolene må elevene flyttes til midlertidige lokaler. Erfaring fra Kodal skole og leie av undervisningsbrakke på Virik for SVO koster ca. 2 500 kr/m² pr. år. Inklusive riveprosess anslås byggeperioden til å være 2 år. Det forutsettes leie av arealer til erstatning for selve undervisningsarealene, mens for kroppsøving forutsettes bruk av øvrige offentlige eller private idrettshaller.

Det er vanskelig å stipulere rivekostnaden fordi byggene har en varierende kvalitet og alder. Siden det ikke er gjort en detaljert kartlegging av byggene med tanke på eventuelle behov for sanering, benyttes kvadratmeterpris fra Norsk prisbok som grunnlag for kostnadsanalysen. Denne er summert for de ulike fag til å være 4 926 kr/m². Denne kostnaden vil antakelig kunne reduseres ved en mer detaljert gjennomgang av byggene.

Medregnet disse kostnadene vil prosjektkostnaden for rehabilitering av de 3 skolene bli:

	Kr/kvm	Areal	Kostnad (kr)
Byggekost			490 943 214
Rivekost	4 926	10 000	49 260 000
Tomtekjøp	2 500	2 000	5 000 000
Midlertidighet	5 000	7 043	35 213 304
Rekkefølgekrav			50 000 000
Reguleringskostnad			15 000 000
Prosjektkostnad			645 416 518

Normalt vil tilleggskostnader, usikkerhet og prisstigning være inkludert i byggekostnaden på 50 000 kr/m². Siden vi ennå ikke har gjennomført regulering med tilhørende trafiksikkerhetsanalyse og geotekniske undersøkelser, det er behov for kjøp av boligtomt, det er ikke utarbeidet rom- og funksjonsprogram og det må finnes arealer for plassering av midlertidige skolebrakker så vil usikkerheten være relativt mye høyere enn for bygging av ny skole. Dette bør synliggjøres ved budsjettering for en eventuell rehabilitering av de 3 skolene.

Hvor vidt det vil tilkomme ytterligere tilleggskostnader enn de som allerede er beskrevet, er vanskelig å si. En faktor kan være at det innenfor de 3 skolekretsene kan være behov for en større buffer for elevvariasjoner, enn for en ny skole. Totalt går det 508 elever ved dagens skoler, mens det er for ny skole lagt til grunn et elevtall på 560 elever. En tilleggskostnad kan altså være behovet for en dimensjonerende elevbuffer ved hver skole. I tillegg vil det være vanskelig å oppnå samme arealeffektivitet ved 3 mindre skoler sammenliknet med en større skole. Dette kan føre til ytterligere behov for arealer. I kostnadskalkylen er det ikke synliggjort et konkret tillegg, men disse faktorene ansees ivaretatt av usikkerhetsfaktoren.

Meningsløse tall uten at det er skisseprosj, normalt vil dette inngå i m2-pris v/blandet nytt/rehab. Se Horten Max 1/3-part med , under tvil

98 + 103. mill ut fra f sider

Tabellen nedenfor viser estimert behov for budsjett ved en eventuell rehabilitering og nybygging av de 3 eksisterende skolen på Vesterøya:

	Kr/kvm	Areal	Kostnad
Byggekost			490 943 214
Rivekost	4 926	10 000	49 260 000
Tomtekjøp	2 500	2 000	5 000 000
Midlertidighet	5 000	7 043	35 213 304
Rekkefølgekrav			41 000 000
Reguleringskostnad			10 000 000
Prosjektkostnad			645 416 518
Tillegg	0 %		-
Usikkerhet	25 %		161 354 129
Prisstigning	0 %		-
Budsjettbehov			806 770 647

Finansiering

Det er i HØP 2023-26 forutsatt et fremtidig salg av skoletomta på Framnes skole. Salgsinntekten er stipulert til 20 millioner kroner og er tenkt brukt til finansiering av ny skole. Driftskostnadene for en skole, til erstatning for tre, vil slik det fremgår av saksfremlegget være lavere.

Oppsummering

Kommunens interne kvalitetssikring av fremlagt kostnadskalkyle for rehabilitering av de 3 skolene på Vesterøya viser et anslått budsjettbehov på 807 millioner kroner. Kommunedirektøren vil samtidig understreke at det er usikkerhet knyttet til beregninger både for eksisterende og ny skole, og at investeringskostnadene ved de ulike alternativene i seg selv ikke er fremhevet som noe avgjørende argument for forslag til innstilling i saken.

Er 0, innbakt i m2 pris !!
161 mill skal ut her.

SUM

$807 - 98 - 103 - 161 = 445$ MILL

(Da har man altså revet Framnes, del av Ormestad og mye av Vesterøy - ikke helt realistisk, men et max-eksempel, ref Horten), fortsatt 350 - 400 mill under storskole totalt

Side 4 av 4

Kommentar til Egebergs feilaktige uttalelser i SB digital 11.02

Eiendomssjef Egeberg kommer med en rekke påstander det ikke er dekning for i sin kommentar. Vi har altså verifisert (to ganger) at våre (brutto)tall for Horten er de riktige. Tallene er også tilgjengelige i Horten kommunes saksarkiv.

- Blant annet påstår han at vi kun har referert til lave, netto entrepris tall i Horten. Det er feil, vi opererer ikke med lavere tall enn Egeberg her. Ganger vi Egebergs kvadratmeterpris med areal, får vi samme slutt-tall som tall vi oppga for de to skolene i Horten (hhv. ca 140 og 130 mill).
- Kvalitetsmessig har vi lagt oss på minst samme gode nivå som Horten, det burde Egeberg ha sett, hvis han hadde lest underlaget som også er sendt kommunen (Universell utforming, isolasjon, arealeffektivitet, bæreevne, pedagogisk tilpasning osv.)

Mht. våre tall for ekstra usikkerhet for forsinkelse, lang prosess og byggetid storskole, så har Egeberg misforstått. Vanlige reserver og marginer er alltid innbakt i brutto m²-tall , også for nærskolene.

Leserinnlegg 13.02: Derfor bør sak om nedleggelse skoler Vesterøya avvises

I kommunens saksunderlag fremgår det at ny storskole på tomt syd kontra rehabilitering av dagens skoler scorer best på alle tre vurderingskriterier (1) barnas beste, (2) økonomi og (3) klima/bærekraft. Dette stemmer rett og slett ikke, verken med virkeligheten eller med erfaringer i andre kommuner! Dokumentet "*Alternativt kunnskapsunderlag skolestruktur Vesterøya*" er åpent og vi oppfordrer flest mulig til å lese dokumentet, lenke her:

<https://docs.google.com/document/d/1w13ZRM5j5lvbiEFFNng1k2n8Z0eYxMGvFj8BtngPmqw>

Barnas beste - gode skoler handler i bunn og grunn om god skoleledelse med faglig dyktige og engasjerte lærere. Her har ikke forskningen noe svar og forskerne er ikke enige. Dette blir en personlige overbevisning om man ønsker større skoler med lenger skolevei eller mindre skoler i barnas nærmiljø. Et stort flertall av lærerne på Vesterøy uttalte i leserbrev i januar 2022 at de ville beholde nærskolene om de fikk velge. Rekruttering av dyktigere lærere er ikke en utfordring.

Økonomi - eiendomssjef Egeberg uttaler i SB at det er forhold vi ikke har tatt med i våre kalkyler. Det stemmer ikke, vi har benyttet erfaringstall fra andre sammenlignbare kommuner, alle kostnader er med og det er bruttotall.

Erfaringstall fra andre kommuner og sammenlignbare prosjekter viser at det er 70% dyrere å bygge nye skolebygg på nye tomter, enn å rehabilitere. Sandefjord kommune kommer nesten til motsatt konklusjon, så hvor er de store forskjellene?

- 1) Ny skole på ny tomt: kommunen kalkulerer med ca. 50 000/m² brutto i sine grovkalkyler mens andre kommuner benytter 60 000/m². Inkluderer byggesak, byggherrekostnader, normale grunnarbeider, flerbrukshall, inventar, utomhusarealer, etc.
- 2) Rehabilitering: kommunen kalkulerer med 40 000/m², mens andre kommuner og erfaringstall tilsier 35 000/m², inklusiv usikkerhet.
- 3) Kommunen legger så til 35% ekstra kostnader ved rehabilitering, pga. usikkerhet, prisstigning, etc. Kalkyler inkluderer normal risiko, så dette er svært uvanlig. Det burde vært tvert om, noe alle som har satt seg inn saken forstår.
- 4) For nærskoler kalkulerer kommunen med en arealeffektivitet som er fullstendig feil, dvs. dobbelt så lav (15 m² netto funksjonsareal per elev vs. 7,7 m² per elev på ny storskole). Ved total ombygging vil man maksimalt akseptere 2-3 m² dårligere arealeffektivitet pr. elev.
- 5) Kommunen unnlater å snakke om alle tilleggskostnader og utfordringer på tomt syd som vi beregner til minst 250 millioner. Tomten som ligger på dyrket mark er egentlig for liten og har så mange utfordringer med plassering, fornminner, jordflytting, grunnforhold, naboer, naturødelleggelse, adkomst, industrivei, at det drar på seg enorme kostnader. Med vårt beskjedne tillegg på 10% for usikkerhet så koster ny skole på tomt syd 1 milliard kroner.

Klima/bærekraft - det er faktisk utrolig at det i kommunens saksunderlag fremstår som om storskole på tomt syd har mindre klimagassutslipp enn rehabilitering. Dette stemmer rett og slett ikke med virkeligheten. Å rehabilitere bygg påvirker miljøet halvparten så mye som å rive og bygge nytt, ifølge en ny [SINTEF-rapport](#). Gjenbruk av bygninger vil derfor være et avgjørende bidrag i det grønne skiftet. Sandefjord kommune kan ikke heve seg over det faktum, og må også ta med klimagassutslipp fra alle tiltak som konsekvens av skoleutbygging på tomt syd.

Faktum i saken er også at berørte naboer vil gå til sak mot kommunen og en **ekspropriasjonssak vil kreve mange år**, om kommunen i det hele tatt får medhold i retten for ekspropriasjon er høyst usikkert siden det finnes alternative løsninger.

Politikerne snakker om følelser ved nedleggelse, men fakta i saken for enhver nøytral tredjepart som hadde gått inn og vurdert saken er:

- 1) **Barnas beste - nøytral** - personlig hva den enkelte ønsker og tenker er best.
- 2) **Økonomi - nærskoler er suverent best. Kommunen kan spare 5-600 millioner på å rehabilitere dagens nærskoler pluss finanskostnader på 200 millioner over en 40 års periode.**
- 3) **Klima/bærekraft - rehabilitering er suverent best** - ref. SINTEF rapport.

Det er tre grunner, der hver enkelt grunn i seg selv burde være tilstrekkelig, for at saken om nedleggelse av tre skoler må avvises.

1. Ny storskole på tomt syd kan koste 800 millioner mer enn rehabilitering av nærskoler når vi inkluderer alle kostnader.
2. Nedleggelse av skoler kan ikke vedtas før kommunen med sikkerhet vet at man har en alternativ tomt tilgjengelig.
3. Partier og politikere som stemmer for nedleggelse av tre skoler kan ikke gjøre det uten å vite at de er valgt på et mandat for å gjøre nettopp det.

Nå må vi starte å tenke på alle barna i kommunen vår! Alle fortjener moderne skoler.

Kommunen kan ikke sløse bort 8-10 år og en milliard kroner for å bygge en ny skole på tomt syd. Sandefjord er kjent for økonomisk styring, og da blir det aller viktigste at vi får pengene til å strekke til lengst mulig. Erfaringer fra andre kommuner viser at rehabilitering er løsningen for dette, også over en 40 års periode. Og med tomt syd sine utfordringer, blir differansen ekstra stor i Sandefjord.

Erfaring i Horten viser at Sandefjord har feilkalkulert

Ferske eksempler fra Horten kommune viser at kalkyler i saksfremlegg må korrigeres.

I slike prosjektkalkyler gjør man sitt ytterste for å innhente de ferskeste erfaringstall fra sammenlignbare prosjekter i eget distrikt. Finner man større avvik når man ser virkelige tall ift. egne teoretiske, så plikter man å feilsøke og korrigere. Vi har tidligere nevnt Larvik, Stavern - og nå Horten, Nykirke og Nordskogen. **Erfaringene fra Horten bør være en tankevekker!**

I de aller fleste større prosjekter (200 mill. - 1 mrd.) har det uansett vært obligatorisk med nøytral sidemannskontroll ved firmaer som Metier, Deloitte e.l. Er dette gjort i Sandefjord?

Jeg (Rolf H. Berg) har i dag 8. februar 2023 hatt hyggelig prat med prosjektsjef Lindeberg, Horten kommune. To helt nye og relevante eksempler på nye/total fornyede nærskoler, som faktisk beviser at Sandefjord kommunes tall for fornyede nærskoler er 200 - 300% feilkalkulert, slik konsulentenes underlag er 'plukket ut' i saksfremlegg. Prosjekter 2022 - 2023:

1) Som før nevnt **Nykirke, nybygg nærskole Fagerheim for ca 150 elever**. Alt inkludert kostet prosjektet **106 millioner ekskl. mva.** og 133 millioner inkl. mva. (mva. refunderes).

2) Nordskogen nærskole, for ca 320 elever, totalrenovert med noe nybygg (etter mye diskusjon, som stilnet ved gjennomføring). **Alt inkludert kostet prosjektet 115 millioner ekskl. mva.** og 144 millioner inkl. mva.

Prosjektsjef Lindeberg uttalte at det var vanskelig å få nybygg til å bli like miljøvennlige som godt rehabiliterte bygg med gode sentralstyrte driftskontrollanlegg (SD anlegg), mht. klimagassutslipp, energi, maskin-/material innsats m.m. Driftskostnader for bygg blir ikke vesentlig forskjellige slik jeg oppfattet ham: det er vanskelig å se forskjeller i favør av større eller mindre skoler.

**Horten kommune ønsker velkommen til befarings! Det anbefales. Befaring til totalfornye
nærskoler i Porsgrunn (Myrene, Borge) anbefales også.**

MÅ LESES - uttalelser fra de som har deltatt i prosjektene

Sist endret: 03.01.2023 15:17

Så heldig vi er som har fått en så flott skole
Både ordfører og skolesjefen har vært på besøk.
Her ser du noen bilder fra dagen:

 horten.kommune.no

NORDSKOGEN SKOLE

Nordskogen skole er en toparallel skole med ca. 320 elever og 60 ansatte.

Vi holder til i nyrenovert skole, i nærhet til skog og mark.

Skolen er opptatt av å ha et positivt skolemiljø og har nulltoleranse mot mobbing. Skolen er sertifisert som "Dysleksivennlig skole".

Vi har en egen avdeling for barn med behov for et forsterket opplæringstilbud.

Sist endret: 11.01.2023 08:55

-Horten kommune har hatt fokus på at bygget skal være så vedlikeholdsritt som mulig i fremtiden.

-Alt i alt er vi veldig stolte av bygget som det skrider frem. Det er viktig for kommunen å investere i gode løsninger, uten å bruke mer midler enn man må. Her lander vi på en god pris per kvadratmeter, avslutter Bergh.

-Det er like viktig å verne om og bevare eksisterende bygningsmasse, som det er å bygge nytt.

Hvilken erfaring har Backe Vestfold Telemark med total rehabilitering av skolebygg?

- Backe Vestfold har utelukkende positiv erfaring med rehabilitering etter å ha gjennomført totalrenovering av tre skolebygg de to siste årene, forteller Prosjektsjef Are Berg i Backe Vestfold Telemark.

-Som i mange kommuner har vi gått noen runder, men i 2018/2019 ble det bestemt at vi skulle rehabilitere eksisterende bygningsmasse, forteller Prosjektleder Helge Bergh i Horten kommune til Norsk Byggebransje.

-Vi valgte å gå for en samspillsentreprise med Entreprenør Backe Vestfold Telemark.

-Utgangspunktet er to bygg som henger sammen med en gang, et bygg fra 1979 og et fra 1992. Den største utfordringen var nok å oppgradere den gamle delen til dagens TEK17 krav. Arbeidstilsynet har vært involvert iblant annet ventilasjonsføringer i det gamle bygget.

-Løsningen ble at Backe Vestfold Telemark fikk rive ned bygget fra -79 til fundamenteringen og bygge nytt.

-Det koster selvsagt litt mer, men vi fikk det til innenfor budsjett, selv med noen humper i veien underveis, smiler Bergh.

Nybygg nærskole Nykirke,
Fagerheim, dim. for 150 elever.
Horten.
Arkitekt Stein Halvorsen

NY NÆRSKOLE NYKIRKE, FAGERHEIM, ca 150 elever <RHB>

NB: Total * ramme er 106 mill ekskl mva
(mva kompenseres fra stat) hht prosjektsjef
Nybygg av barneskolen på Nykirke, og
består av en bygning.

Byggingen startet i juli 2021, og
byggeperioden var beregnet på 13
måneder. Anslått kostnad er på 70 mill.*

Skolen skal stå klar høst 2022.

Arkitekt: Stein Halvorsen Arkitekter AS